

За якість та безпеку життя! • For Quality and Safety of Life!

Університетський Кур'єр

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ • КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Газета виходить з вересня 1956 року

№ 10-11 (1954-1955) 1 листопада 2013 року

**Університет святкує своє 115-річчя. Цій події та 15-річчю GCHERA –
Глобальної конфедерації асоціацій установ вищої освіти і досліджень
в галузях сільськогосподарських наук і наук про життя – присвячується
міжнародна наукова конференція “Біоресурси планети та біобезпека
навколошнього середовища: проблеми та перспективи”**

ВІХИ ІСТОРІЇ

... Йому вже добре за століття, а він ще й досі молодий

... Йому вже добре за століття, а він ще й досі молодий. Він – це наш Національний університет біоресурсів і природокористування України, який святкує своє 115-річчя. Так трапилося, що своїм корінням він увійшов у XIX століття, а кроною, яка все розростається країною і світом, – у XXI. Започаткований у Російській імперії, він пережив і її, і ще одну – радянську, як і дві світові війни, і працює нині на розбудову незалежності України.

За височайшим повелінням государа імператора

Історія університету бере свій початок від сільськогосподарського відділення Київського політехнічного інституту.

Сучасна система аграрної освіти в Україні своїм становленням багато чим завдячує цьому навчальному закладу, відкритому в кінці XIX ст. 11 березня 1897 р. імператору Миколі II подали доповідну записку про необхідність створення в Києві політехнічного інституту з сільськогосподарським відділенням. А 30 січня 1898 р. з особистою резолюцією було затверджене "височайше" повеління: "відкрити перші курси політехнічного інституту в Києві з осені поточного року в тимчасовому приміщенні та призначити директором і викладачем цього інституту таємного радника Віктора Кирпичова". Організована при Міністерстві фінансів комісія, одна з головних ро-

лей у якій відігравав директор новоствореного закладу, професор, видатний інженер-механік В.А. Кирпичов, розробила положення про Київську політехніку. Цей документ містив 75 статей, що визначали завдання КП, порядок його фінансування, формування кадрів, права та обов'язки студентів, службовців, структуру управління. Згідно з опублікованим 8 червня 1898 р. положенням, Київський політехнічний інститут імператора Олександра II вважався вищим навчальним закладом, який ставив за мету надавати його студентам технічну освіту і мав чотири відділення – сільськогосподарське, інженерне, механічне та хімічне.

Навчання в інституті розпочалося 1 вересня 1898 р. у приміщенні 1-го Київського комерційного училища (нині це книжкова фабрика на вул. Воровського, 24), узятыму в тимчасову оренду. А у квітні 1902 р. студенти перебралися у шість новозведених корпусів на Брест-Литовському шосе, споруджених у романському стилі під керівництвом архітектора І.С. Кітнера.

Організатори сільськогосподарського відділення КП брали до уваги, що на той час воно було єдиним джерелом вищої сільськогосподарської освіти не лише в Київському регіоні, а й в усій Україні. Першим його деканом став магістр сільського господарства, дійсний статський радник, засłużений професор і заідувач кафедри зоотехнії М.П. Чирвинський, вчення якого ввійшло до скарбниці вітчизняної науки. До речі,

у 1905 р., після відновлення автономії вищів, він став першим виборним директором інституту. У 1908 р. деканом сільськогосподарського відділення обрали ординарного професора, видатного вченого-агронома П.С. Сльозкіна, який читав курс лекцій із загального землеробства.

Почесним членом КП ї лектором на сільськогосподарському відділенні був заслужений професор імператорського Московського університету К.А. Тімірязев. Його учень Е.П. Вотчал 30 років очолював кафедру ботаніки, створив при ній чудову лабораторію. Маючи чималий досвід роботи у фітофізіологічних лабораторіях Московського університету, Петровської землеробської та Лісової академій, Варшавського університету, грунтово ознайомившись з організацією роботи лабораторії і дослідних станцій Відня, Інсбрука, Цюриха, Берна, Гейдельберга, Галле, Берліна, він уже з перших років перетворив її на центр еколо-фізіологічних досліджень. Саме К.А. Тімірязев започаткував школу українських ботаніків-фізіологів. Поряд з ним працювали його учні та однодумці, пізніше визначні вчені В.Р. Зеленський, В.В. Колкунов, М.К. Малюшицький, І.М. Толмачов, О.М. Кекух, М.І. Орловський, О.О. Табенецький, І.Ф. Завгородній, П.Е. Ярошинський та ін.

Важливу роль у підготовці спеціалістів сільського господарства відігравала зоологічна лабораторія та зоологічний музей, створені під керівництвом Ю.М. Вагнера. Успішну роботу відділення важко собі уявити

без курсу проектування конструкції та експлуатації сільськогосподарських машин. Цей фах очолював молодий інженер-механік – професор К.І. Шинделер, який мав вітчизняний і зарубіжний досвід конструювання та використання сільськогосподарської техніки. Його школа стала провідною в підготовці кадрів сільськогосподарського машинобудування. К.Г. Шинделер створив на Батієвій горі першу в Російській імперії станцію випробування сільськогосподарських машин і знарядь, яка до 1916 р. залишалася базою для навчально-практичної та науково-дослідницької роботи. А професор М.П. Чирвинський, якого вважають одним з основоположників вітчизняної зоотехнічної науки, створив лабораторію загальної зоотехнії та зразкову вівчарню. Крім того, діяла лабораторії часткового землеробства (професор П. Р. Сльозкін), загального землеробства (професор О.В. Ключаров), часткової зоотехнії (професор С.О. Іванов), лісовий кабінет, метеорологічна та ентомологічна станції та інші кабінети й служби.

Перший випуск – 32 учених-агрономів – відбувся в 1903 р. Головою державної екзаменаційної комісії був відомий вченій, почесний член популярного Київського товариства природодослідників Д.І. Менделеєв, який дав високу оцінку випускникам. Ознайомившись зі станом наукової і навчально-методичної роботи в інституті, у доповідній записці міністру фінансів він писав: "Я бачив більшість кращих лабораторій За-

хідної Європи, не кажучи вже про російські лабораторії вищих навчальних закладів, і вважаю, що лабораторії, кабінети й майстерні Київського політехнікуму вирізняються з-поміж усього мною баченого не лише сучасністю й багатством обладнання, а й різноманітними вдосконаленими пристосуваннями, призначеними для студентських занять, що особливо заслуговує на увагу".

Характерно, що провідні вчені сільськогосподарського відділення КП вважали, що навчальний процес повинен поєднуватися з науковою роботою. Цю тезу втілив у своєму судженні професор Е.П. Вотчал: "Викладати може тільки той, хто сам працює в науці".

Аналіз праць викладачів сільськогосподарського відділення КП дає підставу стверджувати, що вони приділяли увагу питанню про форми господарювання в аграрному секторі, підтримали столітінську аграрну реформу, здійснення якої мало забезпечити утвердження приватної власності на землю на хутірській основі. Водночас розроблялися рекомендації щодо вдосконалення форм господарювання в поміщицьких маєтках.

Та прийшла велика руйна – Перша світова війна, яка призвела в занепалу імперію революцію 1917 року. У цей час КП, як і багато інших вузів, не функціонував.

Усього за дев'ятнадцять дореволюційних років агрономічне відділення випустило 639 фахівців.

Закінчення на стор. 2

Закінчення. Поч. на стор. 1

У пору визвольних змагань

У 1918 р. КПІ був відновлений разом із сільськогосподарським (агрономічним) факультетом, де навчалися 44 студенти. Та в часи громадянської війни, коли влада постійно змінювалася, він працював з перервами.

У цей період Директорія – уряд Української Народної Республіки – підготувала закон про Київську сільськогосподарську академію – державну вищу школу, яка мала підпорядковуватися Міністерству земельних справ. Цей закон передбачав створення шести факультетів – агрономічного, лісового, межевого, ветеринарного, інженерного, економічного, які поділялись на відділення, а навчання мало здійснюватися українською мовою. Проте по-разка у війні і ліквідація УНР не дали можливості в 1920 р. втілити цей задум у життя.

Доба радянська

Громадянська війна – вже історія. І навесні 1921 р. КПІ знову запрацював. А з ним і агрономічний факультет, де навчалося 194 студента. Саме на його базі у 1922 р. при КПІ було створено Київський сільськогосподарський інститут (КСГІ) з 4 відділеннями – зоотехнічним, економічним, сільськогосподарського машинозаводства та землеробським, який за якийсь рік став самостійним вищим навчальним закладом. Він поступово розширявся, і вже на початку 1930 р. в Голосієві було збудовано чотири навчальні корпуси, два житлові будинки (які функціонують і нині), три студентські гуртожитки та допоміжні будівлі, а до інституту входило вже кілька факультетів – організації сільського господарства, лісінженерний, механізації сільського господарства, агрономії і грунтознавства, меліоративно-гідротехнічний, культурно-технічний, робітничий – плюс агропедагогічне відділення та навчальні господарства і випробувальні станції.

У комплексі КСГІ в 30-х роках сформувалися і розпочали свою діяльність агрономічний інститут, інститут механізації та електрифікації сільського господарства, агроніженерний інститут цукрової промисловості, інженерно-економічний інститут сільського господарства, зоотехнічний та агропедагогічний інститути, реорганізовані згодом у самостійні науково-дослідні інститути або факультети Київського СП (до речі, повернення цієї назви – Київський сільськогосподарський

Виповнюється 110 років від дня народження видатного вченого, заслуженого діяча науки України, першого ректора Української сільськогосподарської академії академіка П.Д. Пшеничного.

Павло Дмитрович пройшов довгий і плідний шлях від студента до академіка, одного з фундаторів української зоотехнічної наукової школи. Великий знавець світового та вітчизняного тваринництва, талановитий педагог П.Д. Пшеничний активно і результативно пропагував найновіші досягнення зоотехнічної науки і практики, формував широку мережу науково-дослідних установ у галузі тваринництва, забезпечуючи таким чином її майбутнє.

Випускник Харківського зоотехнічного інституту, він розпочав

... Йому вже добре за століття, а він ще й досі молодий

інститут – в кінці 1934 р. додігся директор Кіївського агрономічного інституту І.С. Миронівський.

А зараз на мить повернімося назад, у часи, коли до складу Російської імперії входила Польща. Повернімося, аби зрозуміти, як у структурі нинішнього НУБіП України з'явився один з його кращих навчально-наукових інститутів – лісового і садово-паркового господарства.

Його попередник – Київський лісогосподарський інститут – бере витоки з Варшавської лісової школи, яка приєдналася до Інституту сільського господарства і лісівництва в Маримонті (Польща) у 1840 р. Згодом (1862 р.) цей інститут перевели до м. Ново-Олександриї (нині м. Пулави, Польща). Науковим керівником навчального закладу в 90-х роках XIX століття був відомий вчений-природодослідник професор В.В. Докучаєв. На початку Першої світової війни лісовий факультет переведено до Харкова, а в 1921 р. він увійшов до складу Харківського сільськогосподарського інституту. У вересні 1930 року за рішенням уряду України відбулося об'єднання лісового факультету ХСГІ та лісінженерного факультету Київського СП, і на їх основі створено Український лісотехнічний інститут. За шість років він трансформувався в Київський лісогосподарський інститут (КЛГІ) з одним лісогосподарським факультетом, на якому навчалися близько 650 студентів.

У 1954 р. Київський сільськогосподарський інститут було об'єднано з Українським лісогосподарським інститутом в єдиний навчальний заклад – Українську сільськогосподарську академію (УСГА).

У 1957-1962 рр. вона входила до складу Української академії сільськогосподарських наук як її навчальна частина. Саме в цей час до її структури введено Київський ветеринарний інститут, який з 1920 р. починав свою роботу як ветеринарний факультет Київського політехнічного інституту, а з 1921 р. функціонував уже як самостійний Київський ветеринарно-зоотехнічний інститут. З 1930 р. діяв Київський ветеринарний інститут.

З 1962 р. Українська сільськогосподарська академія перейшла в підпорядкування Міністерства сільського господарства СРСР і стала одним з найкращих галузевих вищих навчальних закладів Радянського Союзу.

з у, що і засвідчив переходний Червоно-прапор ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ЦК ВЦСПС та ЦК ВЛКСМ, вручений у 1989 році колективу УСГА як переможцю соціалістичного змагання серед 108 вишів аграрного профілю. Недаремно ж у кінці 80-х рр. минулого століття саме йому було додому допомагати та координувати діяльність зі створення сільськогосподарського інституту в м. Пномпень (Камбоджа).

До вітчизняної наукової скарбниці навіки увійшли досягнення наукових шкіл професорів В.Ф. Пере-сипкіна (нові сорти ріпака та пшениці), П.Д. Пшеничного (розробка теоретичних основ і практичних рекомендацій щодо протеїнового і мінерального живлення тварин), К.Б. Свєчіна (індивідуальний розвиток тварин), Д.Я. Василенка (проблеми розведення свиней), М.А. Кравченка (виведення нових порід великої рогатої худоби і коней), Г.О. Богданова (годівлі сільськогосподарських тварин), І.О. Поваженка (проблеми ветеринарної хірургії), Г.О. Гіммелрейха (морфологія тварин), М.Ф. Гулого (механізми регуляції обміну речовин та продуктивності тварин), В.В. Нікольського (ветеринарна вірусологія), М.Т. Скородумової (ветеринарна терапія), О.К. Щербіни (ветеринарна епізоотологія), С.Ю. Ярослава (фізіологія тварин), С.В. Баженова (ветеринарна фармацевтологія), І.І. Мартиненка (автоматизація технологічних процесів сільськогосподарського виробництва), М.П. Дядечка (біологічний захист рослин) та ін.

В 60-х - 80-х роках ХХ століття багато вчених УСГА було удостоєно високих урядових відзнак. Так, лауреатами Державних премій України в галузі науки і техніки стали М.К. Діденко, С.Х. Дука, М.Ф. Гулий, С.М. Кожевіков, В.Ф. Пере-сипкін, О.А. Стрельцов, А.А. Рубашевський.

Зростаючи з незалежною Україною

У серпні 1992 р. на базі УСГА постав Український державний аграрний університет, якому постановою Верховної Ради України від 29 липня 1994 р. надано статус національного. З того часу він іменувався як Національний аграрний університет і перебував у функціональному управлінні КМУ.

Сучасної назви – Національний університет біоресурсів і природокористування України (НУБіП України) – набув у жовні 2008 року за постановою Кабінету Міністрів України. Цією ж постановою затверджено склад наглядової ради університету і внесено зміни та доповнення до його Статуту. Постановою Кабінету Міністрів України в 2010 р. Національному університету біоресурсів і природокористування України надано статус самоврядного (автономного) дослідницького національного університету. Звідтоді університет є закладом дослідницького типу, який провадить освітню, науково-дослідницьку, науково-інноваційну, навчально-виробничу та інформаційно-консультаційну діяльність, спрямовану на розроблення сучасних проблем науки про життя і навколоїше природне середовище, використання, відтворення та збалансований розвиток біоресурсів наземних і водних екосистем, заповідження новітніх природоохоронних аграрно-і біотехнологій, технологій відродження безпечності та родючості ґрунтів, енергозберігаючих агротехнологій, екологічного і правового менеджменту в сільській місцевості, здійснення моніторингу і контролю за дотриманням стандартів, якістю і безпекою сільськогосподарської продукції, продуктів її переробки та довкілля.

Сьогодні НУБіП України має у своєму складі 12 навчально-науко-

вих і 13 науково-дослідних інститутів, 20 факультетів, 3 науково-дослідні станції та 7 навчально-дослідних господарств, унікальну українську лабораторію якості і безпеки продукції АПК. До його структури входять Південний філіал "Кримський агротехнологічний університет", 12 регіональних вищих навчальних закладів I-III рівнів акредитації – Бережанський і Ніжинський агротехнічні інститути, коледжі – Ірпінський економічний, Немішайський агротехнічний, Заліщицький аграрний ім. Є.Храпливого, Мукачівський і Прибрежненський аграрні, Боярський екологічні та природних ресурсів, Кримський агропромисловий і Бахчисарайський будівництва, архітектури та дизайну плюс Кримський технікум гідромеліорації та механізації сільського господарства. Студентська сім'я університету – це 40 тисяч юнаків і дівчат. Професії і просто вічному, доброму, мудрому їх навчають знані викладачі і вчені, з числа яких практично щороку виходять лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки, премій Верховної Ради України, Кабінету міністрів України, Президента України для молодих науковців. В аспірантурі і докторантурі навчається 650 чоловік.

Цей потужний навчально-науково-інноваційний комплекс, який заслужено вважається центром аграрної науки і освіти в Україні, спроможний готувати (і готує!) спеціалістів майже з усіх спеціальностей аграрної і природоохоронної сфери, лісового господарства та ветеринарної медицини, плідно співпрацює з багатьма науково-дослідними інститутами НАН і НААН України. А співпраця в межах GCHERA (див. статтю на стор. 3 – Ред.) відкриває нові перспективи.

Л. Лановюк,
директор музею

УНІВЕРСИТЕТУ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ

Пролітають роки, наче помахи віяла,
І столиця міняє обличчя своє.
Лиш незмінно стоїть на землі Голосієва
Славний виш – 115 вже літ йому є.

Не злякали похмурі фортелі історії,
Зніс реформи, війну, лихоліття.
Твердо йшов по навчальній своїй траєкторії,
Множив мудрість на довгі століття.

Хай же мудрості світло окрило нас,
Відкриваються нові простори.
О НУБіП України, тебе все не втомлює час,
І ростуть в тобі люди всі, сповнені віри..

Тож зростай і цвіти, наш великий НУБіП,
Пронеси крізь віки своє гасло,
Щоб почула країна й прислухався світ,
Щоби сонце науки не згасло!..

Мар'яна Палагнюк, магістр економічного факультету

ЛЮДИ ТВОЇ, УНІВЕРСИТЕТЕ

Слово про першого ректора

респін 1953 року Павло Дмитрович перейшов до Києва, де очолює сектор тваринництва АН України та кафедру загальної зоотехнії Київського сільськогосподарського інституту. А коли на базі Київських сільськогосподарського і лісового факультетів постала Українська сільськогосподарська академія, його призначено ректором новоствореного вузу. З відкриттям у 1957 році зоотехнічного факультету при навчальній частині Української академії сільськогосподарських наук (УАСГН) з'явилася кафедра годівлі сільськогосподарських тварин, яку професор П.Д. Пшеничний очолював до 1974 року.

У грудні 1956 року Рада Міністрів УРСР затвердила його дійсним членом – академіком УАСГН, в якій він до грудня 1959 року обіймав посаду віце-президента, а в 1959 - 1962 роках – академіка-секретаря відділу тваринництва. До наукової спадщини професора П.Д. Пшеничного належить оригінальний напрям розробки принципів і методів спрямованого виховання і стимуляції розвитку функції живлення та обміну речовин у молодняку сільськогосподарських тварин, способи підвищення ко-ефіцієнта корисної дії корму, питання вікової мінливості видових і господарських корисних ознак у тварин під впливом різного рівня годівлі та формування продуктивності сільськогосподарських тварин в онтогенезі. Результати наукових

досліджень вченого опубліковані більш як у 280 книгах, монографіях, статтях, рекомендacіях.

Павло Дмитрович приділяв велику увагу вихованню наукової з

ВИРОБНИЦТВО

Формула успіху

Цього року виповнюється десять років співробітництва виробничого підрозділу університету – навчально-дослідного племінного птахозаводу ім. Фрунзе НУБіП України з компанією Хендрикс Джсенетикс. Минулого року підприємство було нагороджено дипломом цієї компанії – за високі стандарти виробництва і кращі показники кросу Хайсекс.

НДППЗ ім. Фрунзе НУБіП України, що має 50-літню історію, – виконавець державної програми селекції та тваринництві і птахівництві. Це єдине державне підприємство, що збереглося, – племінний репродуктор II порядку з розведенням яєчних курей кросу Хайсекс Білий і Хайсекс Коричневий. Його продукція займає 30 відсотків ринку України по реалізації добових курчат несучки. НДППЗ ім. Фрунзе НУБіП України також має статус племінного заводу з розведення великої рогатої худоби української червоної молочої породи.

– Сьогодні ми виробляємо 6,5 млн. добової курочки в рік, поставляємо свою продукцію в 20 областях України і експортуємо в Республіку Молдова, – говорить директор підприємства А.В. Пряхін. – Наши фахівці беруть участь у багатьох міжнародних, державних і республіканських сільськогосподарських виставках і семінарах, проводять щорічні семінари-навчання по роботі із кросом Хайсекс із залученням голландських колег. Практика показує, що Хайсекс – найпродуктивніший сьогодні яєчний крос у Європі. Тож щороку обновлюємо батьківське стадо курей Хайсека поставками з Нідерландів і Франції. Так, влітку цього року двома партіями чартерними рейсами були поставлено 86 тисяч голів птиці. Тобто підприємство забезпечене племінним ресурсом на найближчі роки.

Наше головне завдання як державного підприємства – поліпшити якість життя людей, які живуть і працюють у Фрунзі. У них повинні бути цікава робота і якісний відпочинок, бажання працювати і жити саме тут, тоді й виробничі завдання виконуватимуться.

Н. Чехлова

ЄДНАЙМОСЯ!

П'ятнадцять років поступу і звершень під прапором GCHERA

Виповнюється 15 років GCHERA – Глобальній конфедерації асоціацій вищої освіти та сільськогосподарських наук і наук про життя.

Ефективне далекоглядне лідерство – ключ до вирішення цих завдань, дослідження та освіта як ключові елементи успіху.

У 1991-2003 рр. у суспільнстві почали наростиати проблеми якості та безпеки продукції сільського господарства, правового забезпечення цієї галузі виробництва, екологізації навколошнього середовища, сталого розвитку як суспільства, так і аграрного сектору економіки. Вони і стали темою розгляду на третій глобальний конференції GCHERA "Глобальні реформи вищої аграрної освіти і дослідженів – відповідь на світові проблеми якості і безпеки сільськогосподарської і харчової продукції", що відбулася у вересні 2003 р. в Україні на базі Національного аграрного університету. Тоді було прийнято звернення учасників до усіх зацікавлених міжнародних організацій, університетів, наукових організацій та ділових кіл, широкої громадськості та зацікавлених груп суспільства, в якому були визначені основні завдання в посиленні ролі університетів світу у вирішенні таких проблем, як підвищення якості та безпеки сільськогосподарської продукції, екологізація усіх сфер аграрного сектору економіки на усіх етапах життєвого циклу людини, мінімізація шкідливого впливу від сільськогосподарської діяльності на довкілля, розвиток систем управління якістю в сфері аграрного виробництва, переробки і зберігання сільськогосподарської продукції, посилення долі гуманітарної підготовки фахівців, як фактора розвитку демократії та протистояння тероризму, наркоманії та інших негативних соціальних проявів у суспільстві, співпраця з світовими організаціями, які опікуються освітою та наукою – ЮНЕСКО, FAO, USAID тощо.

Конференція визначила, що найважливішою метою реформування системи вищої аграрної освіти і дослідженів як відповіді на сучасні виклики змін у природі і суспільстві має стати ідеологія сталого розвитку. Виходячи з цього, в основу реформ аграрної освіти (включаючи післядипломну) та наукових дослідень мають бути закладені інтереси сталого розвитку аграрного сектору економіки, розвитку сільських місцевостей та гуманізації суспільства.

Створення GCHERA та його активна діяльність мали величезне значення для розвитку нашого університету. Це дало нам можливість ознайомитись з системами вищої освіти в світі, знайомства із її лідерами, стажування у міжнародних дослідницьких центрах наших

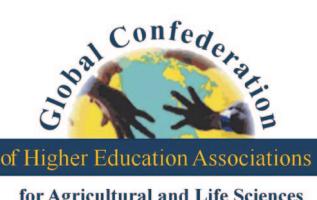
наукових і науково-педагогічних працівників і студентів.

Четверта конференція GCHERA "Посилення місії університетів та дослідницьких закладів для сталого глобального розвитку" відбулася у 2005 р. у Китаї під головуванням президента консорціуму – віце-президента Університету Чжедзянг Іанг Ченга. Її ключові теми – реформування системи закладів вищої освіти та дослідень у сільському господарстві, переорієнтування дослідницької роботи для досягнення місії, міжнародна співпраця для підтримки глобальної місії університетів та дослідницьких закладів, розширення співпраці як компонент місії глобального розвитку.

П'ята глобальна конференція GCHERA – "Інновації та лідерство задля відповідних реформ у сільському господарстві" – відбулася у 2007 р. в Коста-Ріці під головуванням тодішнього президента консорціуму та очільника Університету EARTH Хосе Заглула. Її урочисто відкрив президент країни, лауреат Нобелівської премії за мир Оскар Арас Санчез, який став почесним членом цієї організації. На конференції розглядалися питання лідерства, охорони навколошнього середовища та раціонального використання природних ресурсів, інновацій, підприємництва, взаємовідносин урядів та університетів.

Шосту конференцію GCHERA, що проходила в листопаді 2009 року в Найробі (Кенія) і працювала за тематикою "Продовольство, здоров'я і енергія: виклики для сталого сільського господарства", приймав Університет сільського господарства і технологій Йомо-Кенеята, віцепрезидент якого професор Нік Ванджохі очолював консорціум протягом 2007-2009 рр. Більш як 250 представників багатьох країн світу, які обговорювали питання продовольчої безпеки, проблеми здоров'я, екологічні катастрофи, спричинені змінами клімату, сталий розвиток сільських територій тощо і основне – яким чином сучасні університети можуть і повинні відповісти на ці виклики сьогодення, віталії Президент Республіки Кенія Мвai Кібакі і прем'єр-міністр доктор Раіл Одінг.

Делегати конференції обрали на 2009-2011 роки нового керівника об'єднання – ректора Політехнічного університету Ла Саль-Бове Філіпа Шоке (Франція). Відповідно, сьому конференцію GCHERA приймала Франція. Тут розглядалися проблеми ключової ролі університетів аграрного спрямування у сталому розвитку природи і сільського господарства, обрано президента-електа консорціуму – ректора Російського дер-

of Higher Education Associations

for Agricultural and Life Sciences

жального аграрного університету – Московської СГА ім. К.А. Тімірязєва професора В.М. Баутіна.

На засіданні виконавчого комітету консорціуму в Кенії почесний президент Д.О. Мельничук і нинішній президент GCHERA Філіп Шоке висловили ідею про об'єднання регіональних асоціацій університетів під егідою GCHERA. Її підтримали. Так на світ з'явилася Глобальна конфедерація асоціацій вищої освіти та сільськогосподарських наук про життя. До її складу увійшли поважні регіональні асоціації всіх континентів планети. У Європі це Асоціація європейських університетів наук про життя (ICA), Рада ректорів провідних аграрних університетів держав-учасників СНД, у Північній та Південній Америці – Асоціація Land-grand університетів США (APLU), Асоціація канадських факультетів сільського господарства і ветеринарної медицини (CFAVM), Інститут міжамериканського співробітництва у галузі сільського господарства (ICA), у Африці – Регіональний форум університетів для розвитку у сільському господарстві (RUFORUM), Міжнародна асоціація директорів і деканів аграрних університетів франкофонних країн (CIDEFA), у Азії – Азіатська асоціація аграрних коледжів і університетів (AAACU), Індійська асоціація аграрних університетів (IAUA), у тихоокеанському регіоні – Асоціація президентів австралійських і новозеландських аграрних університетів. А це – практично всі найвпливовіші об'єднання аграрних університетів та університетів наук про життя.

Отже, в історії існування GCHERA відкривається нова сторінка, що дає можливість ще більше підвищити мобільність студентів, викладачів, дослідників у сфері аграрних наук і наук про життя, а для нашого університету – відкриває двері до нових освітніх та науково-інноваційних проектів.

I. Білоус

Від редакції. Сьогодні про події п'ятнадцятілтньої давності, коли на українській землі зародилося одне з найбільших освітньо-наукових об'єднань планети, нагадують три дуби, висаджені засновниками GCHERA, пам'ятний камінь в нашому університетському сквері і фото засновників на згадку.

МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ

Перспективи Вишеградської асоціації університетів

Делегація НУБіП України, який представляли співробітники ННІ бізнесу, взяла участь у річних зборах Вишеградської асоціації університетів, які проводилися в Менделєвському університеті (м. Брюно, Чеська Республіка).

Протягом року в рамках ВАУ було організовано міжнародний симпозіум "Стратегічний розвиток та агробізнес", Вишеградська літня школа 2013 EURUS AGRI "Наука про продовольство та харчування людини, агробізнес та інновації", вийшов друком міжнародний науковий журнал "Вишеградський журнал з біоекономіки та сталого розвитку" тощо. Так, у загданий літній школі, яка проводилася в два етапи (перший – в Словачькому аграрному університеті м. Нітра та Університеті природних ресурсів і наук про життя, Віденському, Австрія), другий – в Російському державному аграрному університеті – МСХА імені К.А. Тімірязєва та Санкт-Петербурзькому державному аграрному університеті, Росія), взяли участь представники 17 університетів 8 країн, в т.ч. НУБіП України.

Під час зустрічі були запропоновані ряд заходів та узгоджена діяльність на 2013-2014рр. Зокрема, йшлося про подальше видання науко-

Наша довідка. Вишеградська асоціація університетів (ВАУ), членом якої є НУБіП України, була створена в рамках стратегічного проекту "Стратегічний розвиток та агробізнес", вийшов друком міжнародний науковий журнал "Вишеградський журнал з біоекономіки та сталого розвитку" тощо. Так, у загданий літній школі, яка проводилася в два етапи (перший – в Словачькому аграрному університеті м. Нітра та Університеті природних ресурсів і наук про життя, Віденському, Австрія), другий – в Російському державному аграрному університеті – МСХА імені К.А. Тімірязєва та Санкт-Петербурзькому державному аграрному університеті, Росія), взяли участь представники 17 університетів 8 країн, в т.ч. НУБіП України.

Під час зустрічі були запропоновані ряд заходів та узгоджена діяльність на 2013-2014рр. Зокрема, йшлося про подальше видання науко-

вого журналу, організацію чергової міжнародної літньої школи – з питань сталого розвитку та управління водними ресурсами, яка буде проведена в два модулі (у Словачькому аграрному університеті та Гамбурзькому університеті прикладних наук, Німеччина), "круглий стіл" в комісії Європейського Союзу з питань сільського господарства і розвитку сільських територій щодо зовнішнього співробітництва ЄС, V4 і Південносхідного партнерства, Дунайського регіону ЄС з питань стратегії, презентація діяльності ВАУ, науково-дослідних ініціатив, презентацію нового проекту "ВАУ для молоді", місія якого – створення "мосту" між студентами та менеджментом університету, пропозиції щодо участі в Зеленій Університетській платформі, ініційованій Європейською торговельною академією (Німеччина), запровадження нагород ВАУ (до складу комісії увійшов і ректор НУБіП України академік Д.О. Мельничук) за значні досягнення в галузі освіти, науки і дослідження, активну міжнародну співпрацю, просування Вишеградської асоціації університетів та інші заходи на підтримку її ідей, фінансову підтримку організації.

T. Камінська,
декан економічного факультету

Дні в Університеті Святого Іштвана в (м. Годьоло, Угорщина) за підтримки Вишеградської асоціації університетів пройшов перший симпозіум її аспірантів "Багатофункціональність та регіональний розвиток", у якому в числі молодих науковців провідних університетів країн Європи, Африки, Росії та США були і представники ННІ бізнесу НУБіП України.

Вони розглянули питання розвитку сільського господарства, регіонального розвитку, сталого розвитку агробізнесу та туризму, економічного зростання, технологій та оточуючого середовища, маркетингу, біотехнологій та сталого розвитку, продовольчої безпеки, створили Асоціацію студентів університетів Вишеградської асоціації університетів (VUA Youth).

D.Кирилюк, аспірант

ЗНАЙ НАШИХ!

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 316/2013-рп
Про призначення грантів Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених на 2013 рік

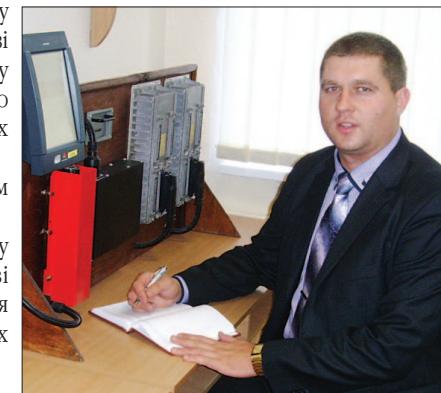
Відповідно до статті 1 Указу Президента України від 9 квітня 2002 року №315 "Про додаткові заходи щодо підтримки молодих учених" (зі змінами, внесеними Указом від 16 травня 2008 року №444) та Указу Президента України від 24 грудня 2002 року №1210 "Про Положення про порядок надання грантів Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених":

1. Призначити на 2013 рік гранти Президента України таким молодим ученим:

... **БРОВАРЦЮ Олександру Олександровичу** – 1984 року народження, кандидату технічних наук, старшому викладачеві Національного університету біоресурсів і природокористування України для проведення наукового дослідження "Розробка сучасних систем моніторингу стану сільськогосподарських угідь"...

4 жовтня 2013 року

Президент України Віктор ЯНУКОВИЧ

НАШІ ІНТЕРВ'Ю

Науковий парк "Стале природокористування та якість життя":
від планів – до їх реалізації

Для розвитку науково-технічної та іноваційної діяльності, ефективного та раціонального використання наявного наукового потенціалу, матеріально-технічної бази, комерціалізації результатів наукових досліджень і їх впровадження на вітчизняному та закордонному ринках на базі університету створено науковий парк НУБіП України "Стале природокористування та якість життя". Про основні принципи його створення та функціонування - наша розмова з директором С.О. Шепелевим.

– Сергію Олександровичу, чим обумовлена необхідність створення такого підрозділу?

– Сьогодні вихід із фінансової кризи національної економіки потребує від менеджерів усіх ланок не лише вміння антикризового управління, але й забезпечення її переходу до сталого інноваційного розвитку, загальна концепція якого передбачає необхідність опосередкованого знанням балансу між задоволенням сучасних потреб і захистом інтересів майбутніх поколінь, зокрема їх потребу в безпечному і здоровому довкіллі.

Сталий інноваційний розвиток – це науково, технологічно, економічно, соціально і екологічно збалансований розвиток певних територій і населених пунктів, розташованих на них. Його основна мета – узгоджене і науково обґрунтоване формування та функціонування їх економічного, соціального, екологічного складників на основі рационального використання всіх видів ресурсів – природних, трудових, виробничих, науково-технічних, інформаційних тощо.

Розвиток сучасного суспільства значною мірою визначається наявністю і ефективністю інноваційних процесів, що відбуваються у ньому. Саме вони обумовлюють переворот результатів науково-дослідних робіт у нові продукти, технології, послуги. Сьогодні у світі одним з найбільш ефективних механізмів реалізації такого перетворення є різні інноваційні структури і, насамперед, науково-технічні зони з широким їх спектром – наукові парки, технопарки, технополіси та інші.

Сьогодні, на жаль, такі інноваційні структури в Україні ще залишаються проблемними і не виступають ефективним інструментом впливу на розвиток інноваційних процесів та економіки загалом. А ми спробуємо покласти цьому країні, не будучи при цьому Сізіфом, який заруно, та й марно тягав каміння.

– Що, власне, представляє собою науковий парк?

– Це організація, керована фахівцями, які прагнуть підвищення діяльності своїх партнерів, впроваджуючи культуру інновацій і підвищення конкурентоспроможності супутніх підприємств і установ, заснованих на знаннях. Щоб досясти цього, науковий парк має керувати потоком знань і технологій між університетами, науково-дослідними інститутами, компаніями і ринками, сприяти створенню і росту компаній, заснованих на інноваціях, втілюючи наукові досягнення в економічні процеси шляхом створення новітніх технологій.

– Які основні принципи його функціонування?

– Їх можна перелічити на пальцях двох рук. По-перше, це створення нових видів інноваційного продукту та заходи щодо їх комерціалізації, організація та забезпечення виробництва наукової, конкурентоспроможної на внутрішніх і зовнішніх ринках інноваційної продукції. По-друге, інформаційно-методичне, правове та консалтингове забезпечення засновників і партнерів наукового парку, надання патентно-ліцензійної допомоги. По-третє, залучення студентів, випускників, аспірантів, науковців та працівників університету до розроблення і виконання проектів наукового парку, підготовка, пеперіпдготовка та підвищення кваліфікації спеціалістів, необхідних для цього ж. По-четверте, сприяння розвитку та підтримка малого інноваційного підприємництва, залучення і використання ризикового (венчурного) капіталу та підтримка науково-технічного виробництва. По-п'яте, захист та представництво інтересів засновників і партнерів наукового парку в органах державної влади та місцевого самоврядування, у відносинах з іншими суб'єктами господарювання під час організації та виконання проектів

наукового парку в межах, визначених його установчими документами. Ну і, нарешті, – це розвиток міжнародного і вітчизняного співробітництва в сфері науково-технічної та інноваційної діяльності, сприяння залученню іноземних інвестицій, виконання інших функцій, не зображені в законодавством.

– Про що конкретне вже можна говорити?

– Так, на сьогодні науковий парк НУБіП України вже співпрацює з відомими вітчизняними компаніями і компаніями Європи та США – "AMACO", "John Deer Ukraina", Інститутом дослідження аграрної та продовольчої політики Університету Міссурі, "Pioneer Hi-Bred Int'l Inc", "Carmac Croup SRL" (Італія), Національним центром аграрної та продовольчої політики Державного департаменту США, ТОВ "Козирна карта" (Україна) та іншими.

Думаю, студентство дуже зацікавиться проектом ТОВ "Модуль Юг" (Україна), який дозволяє за якісні 60 днів поставити сучасний кампус з міні-гуртожитками на 50 кімнат, а викладачів і співробітників – зведення університетських будинків відпочинку на територіях відокремлених навчальних підрозділів в АР Крим, до якого ми приступаємо уже в цьому році.

Ми готові вислухати кожного, у кого виразила конкретна перспективна ідея. І, якщо вона заслуговує на увагу, – сприяти її реалізації. А це – немалі гроші. Тож запрошуємо трудовий колектив та студентство НУБіП України до плідної співпраці, активного вирішення сучасних проблем і прийняття рішень, які існують в галузі освіти та наукових досліджень аграрної сфери. А керівний склад наукового парку прийме та уважно розгляне всі пропозиції, проекти, бізнес-плани, досягнення та інформацію про майбутні програми.

Інтерв'ю провела І.Білоус

НАУКОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ

У нас під ногами золото, а ми дивимось у небо і заздримо Європі...

Творча технічна спільнота України нещодавно відзначила професійне свято – День винахідника і раціоналізатора.

За рейтингом, складеним агентством Bloomberg за семи показниками, Україна, завдяки рівню освіти та патентній активності, посіла 42 позицію серед 50 інноваційних країн.

Про інноваційний чинник та інтелектуальну власність

За умов становлення ринкової інфраструктури економічний потенціал усіх промислово розвинених країн світу визначається суттєвим зростанням ролі науки і техніки у виробництві. На сьогодні саме інноваційний чинник визнає сучасний розвиток і гарантує економічну безпеку вищих навчальних закладів.

Національний університет біоресурсів і природокористування України є провідним серед закладів з найвищою винахідницькою активністю. За даними Державної служби інтелектуальної власності, у 2008-2012 роках НУБіП України подав 1477 заявок, Національний університет харчових технологій посів друге місце з 1166 заявками за п'ять років, а Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут" – третє: 1132.

За останній час наш виш, з урахуванням 2012 року, отримав 506 патентів на винаходи та корисні моделі. Тобто за статусом дослідницького навчального закладу (а це 50 патентів) ми значно перевищуємо цей показник.

Інтелектуальна власність у ХХІ столітті є основою отримання до-

даткових прибутків завдяки монопольному використанню нових технологій, продажу ліцензій, патентів та інших продуктів творчої праці. Інновація визначається як кінцевий результат діяльності, втілений у вигляді нового впровадженого на ринку та уdosконаленої технологічної процесу, що застосовується у практичній діяльності або в новому підході до соціальних послуг. Законодавство, що визначає права на інтелектуальну власність, базується на праві кожного володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності, які, будучи нематеріальним благом, зберігаються за його творцями і можуть використовуватися іншими особами лише за узгодженням з ними (крім випадків, визначених законом). Інтелектуальна власність НУБіП України скла-

Студенти технічного ННІ на акції Українського альянсу щодо боротьби з підробками і піратством

дається з промислової власності (винаходи, корисні моделі), сортів рослин, авторських і суміжних прав, авторських свідоцтв на службові твори, ліцензій.

Створювати і виробляти конкурентоспроможну продукцію не-

можливо без її патентно-правового статусу, аналізу діяльності конкурентів стосовно досліджуваного об'єкта і ситуації, що склалася на ринку щодо нього. Без цього неможливо також визначити фактич-

Закінчення на стор. 11

КОЛЕГИ

"АпіЕкспо-2013" без кафедри бджільництва нашого університету уявити важко

В Києві пройшов XXXXIII міжнародний конгрес Апімондії, в межах якого величезну увагу привернула міжнародна виставка "АпіЕкспо-2013" – найпрестижніша і най масовіша зустріч бджолярів світу в Україні. І це не випадково: нині українське бджільництво займає перше місце серед країн Європи і входить у четвірку кращих на світовому рівні.

У виставці взяли участь понад 6 тисяч представників бджільницької галузі зі 100 країн світу – провідні фахівці галузі, науковці, освітяння, апітерапевти, спеціалісти лабораторій і ветеринарних служб, міжнародних та національних організацій, пасічники – професионалі і любителі, виробники обладнання, бджільницького інвентарю, ветеринарних препаратів, різноманітної допоміжної продукції та просто симпатики бджільництва і його солодкої продукції.

Логії для підвищення продуктивності. Особливу увагу гості звертали на досягнення науковців з селекційної роботи з українською породою бджіл, її особливостей, а також якостей, роботи у сфері визначення якості продуктів харчування, зокрема меду. Українською лабораторією якості і безпеки продукції АПК впроваджено комплексне оцінювання якості меду на відповідність десяти нормативам, зазначеним у ДСТУ 4497:2005 Мед натуральний, проводиться дослід-

"АпіЕкспо-2013" пройшла за участі щонайменше 300 організацій, підприємств та установ, серед яких належне місце займає НУБіП України. Кафедра бджільництва ім.

В.А. Нестерводського представила свої передові досягнення в галузі бджільництва, а також наукові розробки (всього до наукової програми в оргкомітет Апімондії для конкурсного відбору було подано 18 тез до- повідей). Серед них – сучасні технології ведення бджільництва, наукові досягнення та розробки, які дають змогу визначити якість і безпеку продукції, нові матеріали і техно-

ження з визначенням залишків пестицидів у меді та токсичності пестицидів для медоносних бджіл для реєстрації їх в Україні.

Учасники конгресу відвідали і Голосіїв. Нині тут, у складі Національного університету біоресурсів і природокористування України, діє єдина в країні кафедра бджільництва, де виникла наукова школа, здійснюється підготовка фахівців усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів і науково-педагогічних кадрів, працюють аспірантура і докторантura. На її базі, точніше, ще у 1922 році на Голосіївській дослідній пасіці, у

сприятливому середовищі лісового масиву відомий вчений В.А. Нестерводський розпочав у колишньому Київському сільськогосподарському інституті наукову і освітянську роботу, результати якої стали відомими і плідними для прогресу галузі.

– Бажання ознайомитися з кафедрою виявили понад 800 учасників конгресу з більш як 25 країн, – ділиться враженнями завідувач кафедри О.М. Лосєв. – Найчисленнішими були делегати з Словаччини, Литви, Польщі, Іспанії, Іраку, Китаю, Танзанії. Делегатів з Данії очолював екс-президент Апімондії, який під час недавнього керівництва цією організацією приїздив до Києва, вже бував в університеті. Всі вони ознайомилися з експозицією, підготовленою до 90-річчя Голосіївської дослідної пасіки, та працями її вчених різних часів, що побачили світ у книзах 2012 і 2013 рр., де знайшли відображення результати власних багаторічних досліджень працівників кафедри. Комплексне використання бджіл, одержання біологічно активних продуктів стало суттєвим напрямом підвищення продуктивності сімей. Багатьох цікавили на навчально-дослідній пасіці бджоли української породи і створений шляхом селекції тип Хмельницький, його генетичний паспорт. У нашому навчальному музеї увагу відвідувачів привернув перший у світі рамковий вулик, винайдений Петром Прокоповичем на Чернігівщині майже 200 років тому.

До конгресу кафедра підготувала і демонструє унікальну колекцію зразків меду, що їх представили пасічники з усіх природних зон України, розроблене обладнання і наукою обґрунтовану технологію інструментального осіменіння бджолиних маток.

Цікаве і корисне спілкування сприяє поглибленню співпраці між бджолярами різних країн, зокрема шляхом обміну науковою інформацією, перекладу і видання книжок національними мовами.

В. Поліцук,
професор кафедри бджільництва
ім. В.А. Нестерводського

ЧАС І КНИГА

Історичний аспект наукової бібліотеки університету

Шлях від сільськогосподарського відділення КПІ до дослідницько-Національного університету біоресурсів і природокористування був непростим і багатограничним. Не тільки факультети і кафедри формувались в ті далекі 1920-1930 роки, а й книжкові фонди кожного інституту окрім – сільськогосподарського, ветеринарного, лісогосподарського.

Гортані чорі сторінки наукових праць кожного з них, що були надруковані в той час, нам, бібліотечним працівникам, було цікаво знати, як формувалися книжкові фонди інституційних книгозбирень. Адже тоді в країні панували голод, розрух, нестача коштів, нестabilність. І разом з тим існували бібліотеки і поповнювалися їхні фонди!

В одному з номерів "Університетського кур'єра" (2008 р.) ми вже розповідали про бібліотеку Київського сільськогосподарського інституту та яку роль відіграв науковий гурток у створенні інститутської книгозбирні в 1903-1928 рр.

У другому томі "Записок Ветеринарно-зоотехнічного інституту", виданого в 1924 році, крім наукових статей та хроніки інститутського життя, багато уваги приділено формуванню та роботі інститутської книгозбирні, і наукового гуртка ветеринарного інституту в її роботі.

Ось що пишуть: "В жовтні місяці, за постановою Губпросвіти інститутом одержано частину бібліотеки бувших Вищих Жіночих Курсів. Прийнято головним чином книги з галузі біологічних наук, а також довідники, енциклопедії, словники та книги з інших відділів, що мають відношення до тих наук, що викладаються в інституті. Одержано 7417 книг з різних галузей знань та 6863 випуски різних часописів. Книгозбирня інституту складалася до цього часу із 6991 книги, а разом з переданою частиною уявляє досить солідний засід - 22 271 том, в якому студенти і професура мають змогу в значній мірі задовільнити свої науково-навчальні потреби. Проводиться інтенсивна робота по систематизації та каталогізації книг..."

Інституту було передано будинок колишніх Вищих Жіночих курсів, який було дуже зруйновано. За літо і осінь його відремонтували і "по останньому слову техніки устатковали приміщення для книгозбирні, а також кілька лабораторій".

В цьому виданні подається стаття О. Бондарчука та І. Скорик "Науковий гурт", в якій студенти, розповідаючи про творчий пошук молоді ветеринарно-зоотехнічного інституту, звертають увагу: "... Правління Інституту досить позитивно ставляться до гуртка і допомагають йому і роботою і навіть коштами. Наприклад, ветеринарні секції для проведення роботи по складанню бібліографічного покажчика затверджені Правлінням Інституту кошторис на 7 крб. 50 коп. на закупівлю 10 000 каталогів карток". Студенти звертають увагу на доцільність складання бібліографічного покажчика, пояснюючи тим, що без нього витрачають багато часу, щоб відшукати потрібні матеріали, розкидані по різних виданнях. Професор Н. Марі вступій до своїх "Основ патолого-анатомічної діагностики" пише про ті умови, в яких приходилося працювати ветеринарним науковцям. Добре, коли ветеринарний лікар живе у великому місті, де можна користуватися книгозбирнями, а як бути ветеринарному лікарю в районі, селі?

Крім того, як пише автор, "... дати ключ до існуючої літератури по ветеринарії, тобто скласти бібліографічний покажчик, бралася не одна наукова ветеринарна установа, не один науковець в галузі ветеринарії, але, на жаль, ця праця не була доведена до кінця". І тому студенти - члени наукового гуртка з підсекції наукового вивчення ветеринарії - взялися за цю роботу. А загальне керівництво здійснивало професор М. С. Леонтович.

Тобто бібліотека відігравала значну роль у підготовці спеціалістів в галузі сільського господарства, а наукові гуртки допомагали студентам стати "справжніми ветлікарями, агрономами" не лише за дипломами.

Л. Полозенко,
зас. інформаційно-бібліографічного відділу наукової бібліотеки

- Птаху для польоту даровано крила. А людині?

Саме з цим запитанням якось давно (о, скільки років з того часу пройшло!) звернулася сільська вчителька до своїх маленьких вихованців. І, не отримавши зрозумілої відповіді ні від кого, не розсердила: ще прийде час для розуміння. Бо кого на щасливому порозі дитинства цікавлять такі високі матерії, як щастя людства чи сенс життя? От яблука у сусідському садку чи Гнідко на колгоспній стайні, який зачекався на шматок хліба з сіллю, – зовсім інша річ, зрозуміла і близька...

Але відклалося запитання вчительки в дитячу душу і, повернувшись зі школи, малій ще школярік звернувся до ненky:

- Що людині потрібно для польоту?

- Для польоту? – перепитала, анітрохи не здивувавшись, навчена на нелегким життєм жінка. – Багато чого. Розум. І совість. І бажання робити добро!

Словами ті впали на благодатний ґрунт. І сьогодні вченій із світовим ім'ям – Герой України, академік Національної академії наук України і Національної академії аграрних наук України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, генерал-лейтенант служби військової ветеринарної медицини, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат премії ім. В. Вернадського та міжнародної премії "Дружба", доктор біологічних наук, почесний президент Глобальної конфедерації асоціацій вищої освіти та сільськогосподарських наук і наук про життя, член вищої Ради при генеральному директорові ФАО ООН, почесний сенатор штату Луїзіана (США), ректор Національного університету біоресурсів і природокористування України професор Д.О. Мельничук – продовжує сповідувати отою простий життєвий принцип: робити добро. І вчить цьому двох синів, які успішно йдуть батьковою стежкою, і чотирьох онуків, для яких все тільки-но починається...

А починалося все 5 листопада 1943 року, коли на Черкащині, в селі Маріїка Жашківського району, в простій селянській родині народився першосток Дмитрик. Там же пішов до школи, після закінчення якої жага до знань привела юнака на ветеринарний факультет Української сільськогосподарської академії. Навчаючись на "відмінно", захопився науковою роботою, якою займався у студентському науковому гуртку кафедри біохімії. Тоді ж з'явилися і його перші наукові праці.

Академію закінчив у 1964 році, набувши фаху ветеринарного лікаря. Працював на виробництві, навчався в аспірантурі на кафедрі біохімії ветеринарного факультету УСТА за спеціальністю "біохімія".

Учений ступінь кандидата біологічних наук Д.О. Мельничук здобув у 1968 році, успішно захистивши дисертацію. Працюючи асистентом кафедри біохімії УСГА, він і далі розробляв наукову проблематику, працював з ранку до пізнього вечора, оскільки відвідав за дослідженням такої складної тематики, як регуляторна роль різних форм вуглекслоти у гетеротрофних організмів. Справа новаторська, мало хто у світі цим ще займався. До того, вона мала неабияке практичне значення, а тому була на контролі у державних структурах.

Значну частину досліджень він проводив у відділі біосинтезу і біологічних властивостей білка Інституту біохімії ім. О.В.Палладіна АН УРСР, який довгі роки очолював його "хрецький батько" в науці акаадемік М.Ф.Гуцій. Саме там повною мірою розквітнув та утверджився науковий талант Дмитра Олексійовича. Його формуванню допомагала не лише дух науки, що панував у цих стінах. Велике значення мало постійне спілкування з вченими-корифеями світової наукової еліти в галузі біохімії – академіками О.В.Палладіним, Р.В.Чаговцем, Д.Л.Фердманом, В.О.Беліцером та іншими.

Після захисту дисертації керівництво Інституту біохімії НАН України запросило Д.О. Мельничука на наукову роботу – у вже добре

на сьогодні в своєму роді. Дмитро Олексійович почав читати курс лекцій з такої непростої дисципліни, як біохімія з основами фізичної та колоїдної хімії. У 1984 році йому присвоено звання професора кафедри біохімії. Того ж року, враховуючи неабиякий талант вченого, педагога та організатора, уряд УРСР призначає професора Д.О. Мельничука на дуже відповідальну посаду – ректора Української сільськогосподарської академії (нині відому в світі як Національний університет біоресурсів і природокористування України). Вже через рік ректорства уряд СРСР доручив йому керівництво створенням і розбудовою сільськогосподарського інституту в Камбоджі, з яким успішно спрашивався. За цей же період Вінницький філіал УСГА виріс до самостійного інституту, а згодом – і університету.

Цей етап діяльності Дмитра Олексійовича збігся з великими політичними змінами як у колишньому СРСР, так і в Україні. Курс молодої української держави на входження у світову співдружність та орієнтація на ринкову економіку зумовили суттєві зміни статуту та структури університету, його перехід до інноваційної політики, перевідходження від підтримки наукових ініціатив до створення нових аспірантур, інноваційних планів і програм з усіх спеціальностей, запровадження нових предметів, організацію нових навчально-наукових інститутів, факультетів, кафедр тощо.

На посаді ректора університету Д.О.Мельничук не обмежився адміністративною діяльністю. Дмитро Олексійович належить до числа українських вчених, наукові дослідження яких стали гордістю вітчизняної науки, знайшли визнання в багатьох університетах Європи та США. Основний напрям його наукової діяльності – вивчення молекулярних механізмів регуляції обміну речовин в організмі тварин і людей, пошук та розробка способів корекції їхніх порушень. Пріоритетність розробок вченого підтверджують майже 50 авторських свідоцтв та патентів на винаходи, численні рекомендації, прийняті для широкого впровадження в практику тваринництва та ветеринарної медицини України. Наш ювіляр підготував 12 докторів і 25 кандидатів наук. Він відвідався віце-президентом Української академії аграрних наук. Академік Д.О.Мельничук – автор та співавтор 2 монографій, 4 підручників. З-під його підручника вийшло понад 500 наукових праць, опублікованих в авторитетних наукових виданнях України, Росії, Німеччини, США. Зараз університет проходить акредитацію за освітніми стандартами Сполучених Штатів.

Профільну роль відіграв Д.О. Мельничук і у виході української освіти та науки на міжнародну арену. Сьогодні НУБІП України має офіційні договори про співпрацю з 119 провідними університетами та установами 30 країн світу, меморандуми про взаємовизнання систем освіти з можливістю отримання подвійного диплому з 7 визнаними університетами! А його ректор є почесним професором університету

НАШІ ЮВІЛЯРИ

Принцип трьох Д, або Крила для польоту

штату Айова (США), почесним доктором Берлінського ім. Гумбольдта (Німеччина) і Гентського (Бельгія) університетів, Російського державного аграрного університету – МСГА імені К.А. Тімірязєва, Астраханського технічного університету (РФ), почесним професором Варшавського і Люблінського (Польща) університетів і військним професором Токійського аграрного університету (Японія). З 2001 по 2003 рр. д.о. Мельничук був президентом одного з найбільших освітньо-наукових об'єднань планети – Всесвітнього консорціуму установ вищої аграрної освіти і досліджень у сільському господарстві (GCHERA), і з честью представляв на цій високій посаді інтереси України. Зараз він залишається його почесним довічним президентом.

відзначив його орденом Ломоносова, а Франції – орденом "За заслуги".

А після одного з візитів до Сполучених Штатів він повернувся на Батьківщину почесним сенатором штату Луїзіана. Саме тоді і довелось йому познайомитися з своєрідним трактуванням державного герба України – тризуба – в одній з праць представника української діаспори в США: "Товори про людей добре, думай про людей добре, роби людям добро!". Такий собі принцип трьох Д. І подумалося, що ненка у своїй простій життєвій мудrostі була таки права...

В.Обрамбальський

Про можливості НУБІП України розвідка популярна японська газета

Напередодні ювілею університету одна з найбільших за тиражем і найпопулярніших газет Японії – "Nikkei" – опублікували інтерв'ю з ректором акаадеміком Д.О. Мельничуком.

Як відомо, вчені-радіологи НУБІП України надавали і надають значну допомогу японським колегам в ліквідації наслідків аварії на АЕС Фукусіма 1. Тож Дмитро Олексійович розповідає про їх досвід по ліквідації Чорнобильської аварії, можливості нашого університету загалом і його Українського науково-дослідного інституту сільськогосподарської радіології зокрема.

民の健康管理に注意を払った方がいい。除染は人間が立ち入らなければならない場所だけに限定するのが望ましいとも話す。

■「赤い森」の奇妙な発見

ただ、この指摘はそのままどこにでもあてはめてよいものでもないだろう。放射性物質の沈着や移動の状況は、その土地の降水量や土壤の性質などによって異なる。福島などでは日本の科学者が森林を調べて、セシウムはやはり森林から外に移動しにくいとの結論を公表している。一方で、渓流の水を介して山あいの水田などに流出しているケースも知られている。地域の実態に即した対応が要る。

ガシュク博士らは森の生物を調べるうちに奇妙なことに気づいた。「赤い森」と呼ばれる最もひどい汚染地のひとつで捕らえたネズミには事前の予想より突然変異が少ない傾向があったのだ。

周囲の放射線量を考えれば、もっとたくさんの突然変異が見つかってもいい。実験室の中で汚染された森の中と同等の放射線を浴びなければ、ネズミのDNA(デオキシリボ核酸)には変異が生ずるのは間違いない。しかし自然界で捕らえたネズミには変異が少ないと。

なぜそうなのか。まず考えられるのは、試料の偏りだ。生きたまま捕らえられるネズミは放射線による障害が少なかったものだけに偏っている可能性がある。障害のあったネズミは死んでしまうので捕らえられる機会が少ないのである。

また自然界では何らかの理由で放射線による悪影響を修復する仕組みが強い可能性もある。

■現象解明へ福島大が研究参加の意向

「生命の設計図」と呼ばれるDNAの塩基配列が同じであっても、遺伝情報が異なる形で生物個体に現れることがある。従来の遺伝子の考え方とは違う遺伝情報の現れを研究する分野を、専門家は「エビジェネティクス」と呼ぶ。

ガシュク博士らは汚染された森で見つけた現象がエビジェネティクスの考え方で解明できないかと考え、欧州連合(EU)から資金を得て、今年から4年がかりの研究プロジェクトを立ち上げた。欧州の科学者との共同研究だが、これに福島大学が参加の意向を示している。

岸田文雄外相は、8月下旬にウクライナを訪問し Chernobyl Nuclear Power Plant を視察した。ウクライナ

ウクライナ国立生命環境大学のディミトロ・メニチュク教授

ВІД ПЕРШОЇ ОСОБИ

За тридцять років всякого бувало

115-річчя НУБіП України волею долі співпало з 70-річчям людини, яка очолює його майже тридцять останніх років і зробила з нього те, чим він є сьогодні, – відомим в Україні університетом, що зараз (єдиний на пострадянському просторі, і вдало!) вдало проходити у США міжнародну акредитацію, – Героя України, ректора академіка Д.О. Мельничука. Напередодні цієї знакової події ми зустрілися з ювіляром, аби він поділився найбільш пам'ятними моментами ректорства.

"Щербицькому в Україні суперечити не наважувався ніхто"

– Дмитре Олексійовичу, як у радянський час ставали ректорами?

– Хто як. Я, наприклад, зовсім не прагнув! Я тільки-но захистив докторську дисертацію і став тоді в СРСР наймолодшим доктором біологічних наук, коли мій учитель академік М.Ф. Гулій почав розмову про те, щоб передати мені свою директорську посаду в Інституті біохімії. Уже велися необхідні узгодження в ЦК Компартії України. Але людина пропускає, а Бог вирішує.

Трапилося так, що в Українській сільськогосподарській академії дуже важко занедував ректор і мою справу почали розглядати в іншому ракурсі, якого ніхто навіть і не передбачав. Вгадайте з двох разів, якому? Правильно, очолити академію (у який у той час "на зморення" протистояли ректор і секретар парткому із зачлененням наукових угрупувань – та ще ситуація!). Все, чого мені тоді хотілося, – це зупинити маховик призначення, залишатися "чистим" вченим-біохіміком. Та я не доріг я до посади ректора!

З тим і пішов до свого наставника. Максим Федорович зателефонував президентові АН України Борису Платону і висловив мое прохання. А вислухавши відповідь, на німе питання відповів: "Це вже не в моїх силах".

Потім були співбесіди в міськкомі партії та всіх секретарів ЦК Компартії України, де я постійно запевняв, що не є підходящою кандидатурою. Але справа рухалася усе вище та вище, і якось увечері пролунав телефонний дзвінок. Дзвонили з приймальні першого секретаря ЦК Компартії України, члена Політбюро ЦК КПРС: викликали на зустріч із Володимиром Щербицьким. Неділя в нього було звичайним робочим днем.

Рано-вранці я вже був там. Заходжу у довжелезний кабінет, в кінці якого сидить "сам". Піджак на спинці крісла якось підсвідомо заспокоює.

Наша розмова затяглась: я все-таки не залишав надії залишитися в інституті, впираючись з останніх сил.

Новопризначений ректора колективу академії представляє секретар ЦК КПУ Іван Мозговий

Це при тому, що Щербицькому в Україні суперечити не наважувався ніхто, а тут якийсь молодий доктор наук! Але коли я знову "зів стару платівку", Володимир Васильович сказав:

– А от у мене на столі лежить список дуже шанованих у державі людей, які вважають, що Вам цю справу можна доручити. Порівняно з кожним з них Ви поки що ніхто. Хочете залишитися таким і в майбутньому?..

І простягає мені лист паперу – той самий список. Я уважно переглянув його і, помітивши оцінкою, погляд співрозмовника, відповів:

– Так, дуже шановані люди. Коли так – я згодний, але Вам із мною буде нелегко...

І в той же день виклав перед "першим" своє бачення виведення вузу з кризи: спеціальна постанова уряду України про розвиток академії на найближчі п'ять років з виділенням немалої суми грошей – 46 мільйонів карбованців (що на той час становило майже 50 мільйонів доларів США). Ну, і ще ряд інших офіційних та неофіційних домовленостей, які повинні бути в корені змінити менеджмент навчального закладу, розвиток наукових досліджень, зменшити вплив з боку адміністративних, партійних і контролюючих органів мінімум на три роки. І все це ми одержали! Недарма Володимир Щербицький вважався людиною слова. До речі, саме він був категорично (і успішно) проти, коли наприкінці 80-х з Москви мені зробили пропозицію – обійтися посаду начальника управління вищої аграрної освіти Міністерства СРСР з наступним переходом у замінністю: він дуже не любив, коли Україна втрачала кадри. А мені вже й квартиру в Москві, на Горького, показували. Гарна квартира...

А потім були непрості колегії Міносвіти СРСР і Міністерства СРСР, співбесіда в Секретаріаті ЦК КПРС. Взагалі, цей процес розтягся на півроку, а вже в серпні 1984 року Українську сільськогосподарську академію очолив наймолодший у Союзі – сорокалітній – ректор, тобто я...

– А зараз, через майже тридцять років, не жалкуєте про свій подібний вибір?

– Ніскільки. Наш університет сьогодні – лідер у своїй сфері освіти і науки, єдиний з українських, та й взагалі на пострадянському просторі, вищий, який першим проходить міжнародну акредитацію в США. Чи не дві третини наших студентів – а їх більше 40 тисяч, здебільшого це сільська молодь (і я кажу про це з гордістю, бо саме село – колиска і надія України!), навіть нині, коли повсюди панує комерціалізація, вчаться за рахунок держави. Причому ми зустрічали розуміння в цьому плані завжді, хто б не стояв біля керма влади...

"А ви ноктурн зіграти змогли б" під звук, що створює бамбук?

– З чого починалася міжнародна діяльність університету?

– "А ви ноктурн зіграти змогли б на флейті рінв?" – так, пам'ятаетесь, писав Володимир Маяковський. Як на мене, то дійсно простіше зіграти ноктурн на цьому найнезвичайнішому з усіх інструменті, ніж створювати "з нуля" вищий навчальний заклад під звук, що створює бамбук в охопленій громадянською війною азіатській країні на тлі глобального політичного протистояння.

Мова про Камбоджу, вірніше, тоді ще Кампучію, де в Пномпені ми створювали Кампучійський сільськогосподарський інститут. То і був наш перший міжнародний проект, за який відповідав особисто як ректор УСГА. Як і за життя багатьох наших колег, які відправилися зі мною туди. І це в буквальному значенні слова! Ну, що казати, коли вже після падіння залишеної завіси на урядовому прийомі в одній з європейських країн до мене підійшов підтягнутий чоловік, потис руку і сказав, що ми... знайомі. Правда, через лінзу прицілу. Виявилось, він, у той час співробітник спецслужб, мав завдання ліквідувати керівників робіт по створенню тамтешніх сільськогосподарського і технологічного інститутів, зірвавши тим самим їх організацію. З першим, тобто зі мною, не вдалося! А от другому доля не посміхнулася: ректора з усією його командою, яка опікувалася технологічним інститутом, розстріляли прямо біля "рафіка", яким вони віїздили на роботу...

Я вже не кажу про змій у ліжку. А що вже довелося пережити нашим колегам, які працювали там роками!..

А сільгоспінститут ми таки створили, і до розпаду Союзу зробили два випуски фахівців, які були там на вагу золота...

Як радянський орден реноме університету врятував

– Знаковою віхою в історії університету стало святкування на найвищому рівні того 100-річчя. Кажуть, якісні закулісні події ледь не зірвали це свято?

– Ті півдні, які набагато вкоротили мені вік, я буду пам'ятати завжди. Увечері дзвінок по телефону, по уривковій "вертушці". Знімаю трубку.

– Дмитре, що ти там накоїв, що Президент скусав святкування 100-річчя університету? – чую схвилюваний голос президента Національної академії аграрних наук Олексія Созінова.

– Нічого, – відповідаю, а в самого вже душа не на місці.

– Як це нічого, коли я тільки що від Бориса Євгеновича (президента АН України Б.С. Платона. – Ред.), а він почув це від Леоніда Даниловича...

Уявіть собі людину, що стоїть на краю айсберга, який стрімко тане і відчуває, як опора йде з-під ніг. Уявіли? У ті хвилини я дуже нагадував ту людину. Поява цієї, ну, дуже неприємної новини, пояснювалася просто: один з "доброзичливів" (які були, є й, на жаль, ще будуть), повідомив Президента України Кучмі "новину": Національний аграрний університет зовсім не нараховує столітньої історії, а його ректор підтасував факти.

Що робити? До часу "Ч", коли повинне розчаритися свято, всього трохи більше доби. Увесь світ уже знає, гості з Америки, Європи хто вже в Києві, а хто от-от повинен прибути. А тут таке!..

Вийхав за місто – у поле. Я все-таки в селі народився і виріс, і там мені з дитинства легко дихається й думається. Але й воно виходу не підказало. Стомлений переживаннями, поїхав додому. Ніч була такою темною, як і моя тодішня безнадія. І саме ніч, нібито згинувши, послали в мозок імпульс надії. Недарма ж зароджувався день, відомий у народі як Віри, Надії, Любові і матері їх Софії.

Дивлюся на годинник, а там – четверта година, на вулиці ледь благословляється. Телефонну Галині Талimonівні Шевченко, яка тоді керувала відділом кадрів і паралельно займалася тим, що сьогодні називається документообігом. Нічого, думаю, така справа, нехай вибачає. Хто ж може знати, якщо не вона, одна з найстарших робітниць університету, його "ходяча енциклопедія"?

– Добрий ранок, – намагаюся згладити враження від надзвичайності дзвінка.

– Який ранок, ніч надворі, – не дивується вона, от що значить

життєва школа. – Кажіть, що сталося і що мені робити?..

Так ми вдвох, ні світ – ні зоря, почали робочий день. Одні на той час в університеті. Зайшли в музей і почали шукати документи про 50-річчя Кіївського сільськогосподарського інституту – попередника Української сільськогосподарської академії і, відповідно, університету – і присвоєнню вузу із цієї нагоди ордена Трудового Червоного Прапора. Знайшли! І ще – оригінал Указу Президії Верховної Ради СРСР з цієї нагоди за підписом її глави М. Шверника і секретаря А. Горкіна від 9 жовтня 1948 року, а з ними – привітальну телеграму самого Сталіна, без схвалення якого такі рішення не приймалися: "... за заслуги та у звязку з 50-річчям сільськогосподарського інституту".

Для наших опонентів факт просто вбивчий. Тільки от якого, цей факт, донести до Президента? А на годиннику вже скоро шість. Темно, але країна вже прокидається до роботи, а з нею і її керівник, який приїжджає в робочий кабінет досить рано. Тобто не можна гаяти жодної хвилини. Як колега колезі, зателефонував начальникові Академії Служби безпеки України В'ячеславу Титаренку (ми були членами Московського району партії Києва, і я міг сібі дозволити таку вільність у винятковому випадку).

– Роби, що хочеш, але я повинен передати Президентові деякі документи для детального ознайомлення!..

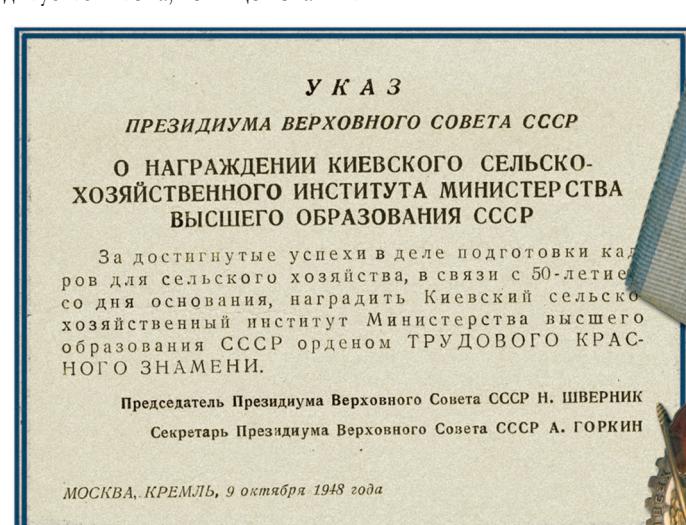
Не знаю, на які вже важелі він настивав, але ці папери керівник держави одержав і відзначив, що в них по-милки бути не може. Треба сказати, що Леонід Данилович свою попередню точку зору змінив відразу. І віддав розпорядження: святкування сторіччя Національного аграрного університету залишається в силі. А ректорові попросив передати, що на святкуванні він буде не дві години, як планувалося протоколом, а увесь день.

Уся ця епопея тривала, нагада, з 9-ї вечора до 8-ї ранку. Тобто всього одинадцять годин. Але якіх!..

Офіційна частина свята проходила як у стінах університету, так і в Національному палаці "Україна". Крім Президента, на ній були також голова Верховної Ради, прем'єр-міністр, депутати, міністри і багато високих іноземних гостей, які представляли провідні університети та наукові установи планети (до речі, більшість з них згодом стали членами GCHERA). Сказати, що вони були вражені таким рівнем прийому, – було б не зовсім вірно. Вони були шоковані!..

Ось так державна нагорода – радянський орден Трудового Червоного Прапора – врятувала реноме університету через цілік піввіку..

В. Обрамбальський

КОМПЛЕКС НУБІП УКРАЇНИ

Український ННІ інформаційного і телекомунікаційного забезпечення агропромислової та природоохоронної галузей економіки

професор В.В. Коваль,
директор інституту:

Історія інституту тісно переплетена з історією становлення інформаційної інфраструктури в університеті, Україні і світі в цілому.

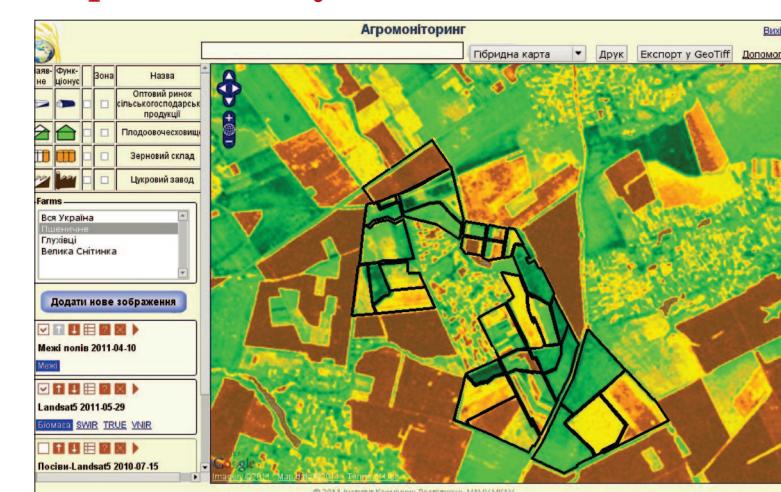
Важливим напрямом діяльності інституту є підготовка кадрів для інформаційно-аналітичного забезпечення галузей економіки України. Навчальний процес спрямований на підготовку фахівців у галузі комп'ютерних наук та економічної кібернетики за освітньо-кваліфікаційними рівнями "бакалавр" та "магістр". Напрям підготовки "Економічна кібернетика" є унікальним поєднанням комп'ютерних і економічних дисциплін, що забезпечує можливість роботи в різних сферах економіки без здобуття додаткової освіти і перепідготовки. Випускники цього напрямку є професійними економістами, які досконало володіють інформаційними технологіями, навичками управління трудовим колективом та ведення підприємницької діяльності. Випускники напряму підготовки "комп'ютерні науки" працюють на посадах інженер-програміста, адміністратора локальних і корпоративних мереж, фахівців з проектування і розвитку інформаційних та автоматизованих систем, систем штучного інтелекту та експертних систем, Web-дизайну.

Для практичного навчання студентів застосуються спеціалісти провідних світових виробників технічного та програмного забезпечення. Зокрема, корпорація IBM в Україні відповідно до програми "Академічні ініціативи IBM" проводить на факультеті комп'ютерних наук і економічної кібернетики постійно діючі навчальні семінари та курси підвищення кваліфікації. Розпочато впровадження у навчальній процес програмного забезпечення компаній Apple, MicroStrategy, Sun, IBM,

навчально-інформаційного порталу (moodle.nubip.edu.ua), який містить електронні навчальні курси для студентів 12 навчально-наукових інститутів, електронного архіву навчально-методичних матеріалів (<http://elibrary.nubip.edu.ua>), електронних середовищ колективної роботи (<http://agrowiki.nubip.edu.ua>), у якому науково-педагогічні працівники та студенти розміщують тематичні статті за проблемами наукових досліджень, стандарти (кодекс Атлантірус, ISO, СОУ, ДСТУ). Крім того, фахівці центру забезпечують підвищення кваліфікації викладачів, керівників та використання ІКТ у навчальному процесі через організацію та проведення семінарів-тренінгів, майстер-класів, он-лайн та оф-лайн консультування.

Телевізійний центр забезпечує запис та монтаж відеоматеріалів для навчального та культурно-виховного процесу, інтеграцію мультимедіа контенту в систему інституційних електронних ресурсів, створення, розміщення та управління мульти медійним контентом на відеосервірі (<http://video.nubip.edu.ua>).

Науково-дослідний інститут інформаційних технологій у природокористуванні, який входить у структуру ННІ, об'єднав наукову роботу дослідних та інноваційних лабораторій. За перші роки діяльності його фахівці провели дослідження та завершили ряд прикладних IT-розвробок. Так, розроблено інформаційну систему моніторингу інфраструктури аграрного ринку з геопросторовою прив'язкою (золота медаль "Агро 2012"), програмну систему інформаційно-аналітичного забезпечення виробників у галузі рослинництва з використанням геопросторових даних (диплом "Агро

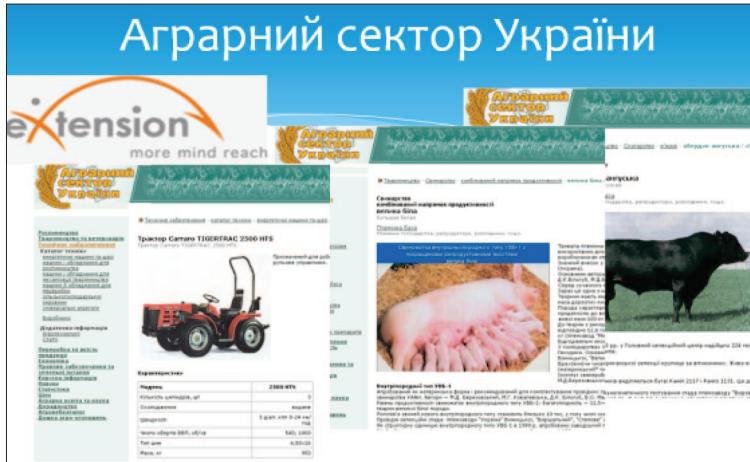

AgroUA.net (<http://agroua.net>). Мета його створення – розробка універсального та всебічного інформаційного ресурсу для задоволення потреб у аграрній інформації довідкового, технічного, технологічного, економічного, маркетингового та іншого характеру сільськогосподарських товаровиробників, комерційних структур, дорадчих служб, науковців, викладачів, студентів та широкого загалу користувачів. Портал AgroUA.net отримав також ряд супутніх веб-проектів, направлених на всеобічне інформування користувачів про світові здобутки в галузі сільського господарства. Серед них ресурси "Франція аграрна для України" (<http://france.agroua.net>), "Німеччина аграрна для України" (<http://germany.agroua.net>). На виставці "Агро-2013" він відзначений золотою медаллю в номінації "Кращий інформаційно-дорадчий аграрний Інтернет-портал".

Враховуючи значні обсяги контенту усього порталу та швидкоплинність інформації, пропонуємо користувачам взяти участь в уточненні та оновленні інформації веб-порталу AgroUA.net. Також це чудова можливість для науковців, аспірантів та магістрів просувати в мережі свої наукові здобутки та практичні розробки. Матеріали для публікацій надсилайте за адресою shvid@ukr.net або sayapin_sp@ukr.net.

Серед цікавих інноваційних розвробок, які впроваджені і вже отримали заслужене визнання, – інформаційно-аналітична система моніторингу соціально-економічного розвитку АПК України (<http://monitoring.agroua.net>). Це програмно-аналітичний комплекс моніторингу об'єктів аграрного ринку на основі веб-технологій, яка дозволяє проводити структурний аналіз складу та розташування об'єктів інфраструктури АПК, а також перелік характеристик щодо них. Результати представляються максимально інформативно з використанням картографічного сервісу. Ця розробка, відзначена золотою медаллю виставки "Агро-2012", дозволила розробити ефективну модель системи накопичення, відображення та комплексного аналізу соціально-економічної інформації про стан агропромислові та природоохоронні галузі на основі використання програмної платформи бізнес-аналітики Microstrategy.

Реальним вкладом інституту є покращення доступу до аграрної інформації і є створення Інтернет-порталу "Аграрний сектор України" в координації з FAO. Зокрема, розроблено Стратегію розвитку інформаційного забезпечення АПК України як єдиного центру

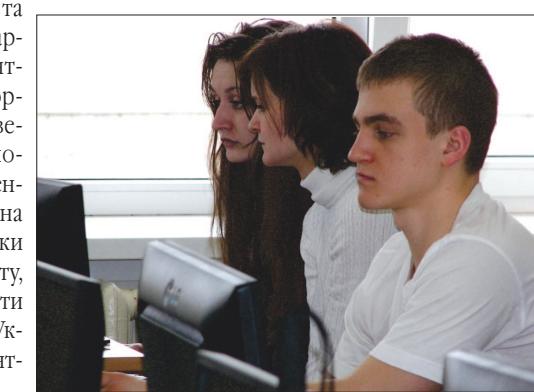

SearchInform тощо. Наші магістри мають можливість навчатися на програмах дослідницького та виробничого спрямування. Студенти активно залишаються до наукових досліджень, які проводяться в науково-дослідних лабораторіях у співробітництві з Національним космічним агентством України та Інститутом космічних досліджень НАНУ, УкраїНТЕІ, компаніями IBM, Intel, Microsoft, "Укртелеком", "Інком", "Датагруп", "Ер-джі-дейта", а також "СканЕкс" та "Панорама" (Росія) тощо.

Три роки тому в складі інституту з'явився центр дистанційних технологій навчання. Він здійснює науково-методичне наповнення та систему технічну підтримку інформаційного електронного освітнього простору НУБІП України електронними ресурсами. Зокрема, забезпечує технічну, програмну та методичну підтримку

"2012"), створено геопортал НУБІП України з набором геоінформаційних сервісів. Проводяться наукові дослідження в межах напрямків Державної програми – "Створення системи інформаційно-аналітичного забезпечення органів державного управління та сільськогосподарських структур з представленням даних у геопросторовому середовищі", "Розробка теорії побудови систем управління агропромисловим виробництвом з біотехнічними об'єктами і особливостями природних збурень", "Розробка інформаційних технологій отримання даних полігонів та дистанційних вимірювань для оцінки стану сільськогосподарських культур".

В координації з FAO завершено кілька проектів. Зокрема, розроблено Стратегію розвитку інформаційного забезпечення АПК України

ГОЛОС ІСВОІ СТУДЕНТАМ

N 5 (47)
1 листопада 2013 р.

Додаток до газети "Університетський кур'єр"

ЗНАЙ НАШИХ!

Як студенти районом керували

У зв'язку з проведенням Дня молодіжного самоврядування Студентською радою при Голосіївській районній в м. Києві державній адміністрації вперше було запропоновано експеримент. Студенти перетворилися на чиновників, а чинні управлінці зайняли місце консультантів, які надавали поради своїм "дублерам".

З гордістю можемо сказати, що більшість посад, які заповнила молодь у цьому незвичному експерименті, представляла саме Національний університет біоресурсів і природокористування України.

В кріслі голови Голосіївської райдерждміністрації "сів" четвертокурсник економічного факультету Олександр Маслич. Аби "очолити" район, йому довелося неабияк попрацювати, адже на цю посаду було аж вісім претендентів!

— Як почувався? Відмінно, — ділиться враженнями юнак. — Був сповнений енергії та сил. І хоча день виявився нелегким, але приемним. Чого вартували хоча б прийом громадян та вручення ордера на квартиру. Знаєте, дарувати людям радість — це так приемно...

Першим заступником голови стала третьокурсниця юридичного факультету Ольга Кухар, голова університетської Студентської організації. Для того, щоб підготуватися до цього дня, вона до другої години ночі не спала: знайомилася з обов'язками чиновника, і недарма: впоралася з ними на відмінно!

І хоча насправді дійсні керівники — голова Голосіївської райдерждміністрації Юрій Юрійович Курінний та його перший заступник Вадим Анатолійович Іванченко — не покидали своїх дублерів і допомагали їм, надавали поради, але, що не менш важливо, не заважали керувати процесом.

Такий досвід для молодих людей — рідкість, він цінний всім, кожною дрібничкою, бо вчить бути відповідальним, терплячими та небайдужим до людських нещасть, мати силу волі.

В.Смирнова,
студентка 1-го курсу агробіологічного факультету

ДОБРОЧИННІСТЬ

Весняний рекорд "Днів донора" в НУБіП України — вже не рекорд

Добігли кінця "Дні донора" в НУБіП України.

Ця грандізна акція, що проходила майже два тижні, привернула увагу багатьох студентів: більше 500 донорів прийшли на пункт забору крові, аби врятувати чиєсь життя! Проте, на жаль, за станом здоров'я не всі з них змогли отримати до цієї благородної справи. Але й це не завадило нам побити весняний університетський рекорд: цього разу донорами стали 438 студентів — на 17 більше, ніж на "Днях донора" у березні!

Найактивнішими виявилися студенти факультетів ветеринарної медицини (65 донорів), енергетики та автоматики (59), екології і сталого розвитку (52).

За словами учасників, лікарі були дуже привітні, уважні, та й сама процедура не займала багато часу, хоча принесла багато користі. Медичний персонал висловив подяку донорам, черговим студентам, ректорату.

М.Баран,
студентка 2-го курсу
юридичного факультету

ОПАНЮВУЧИ ФАХ

В гостях у "Лідера"

Студенти, магіstri та аспіранти ННІ бізнесу побували на "Дні поля" в одному з сучасних передових сільськогосподарських виробників Черкащини — ПСП "Лідер" (Тальський район, село Новомайданецьке).

Ще якісно два роки тому підприємством стала презентація, яку проводили німецькі представники компанії John Deere. Як сказав її засновник Джон Дір, "Я ніколи не поставлю своє ім'я на продукті, в якому немає всього того кращого, що є в мене". Цим він хотів підкреслити високу якість техніки, яка розвивається в ногу з часом, відповідаючи потребам найвибагливіших споживачів. Всі бажаючі могли апробувати представлена техніку, перевірити власні навички з управління комбайнами, задати питання. Дуже цікавим виявилось спілкування з представниками John Deere — ТОВ "Юпітер 9 АГРОСЕРВІС", офіційного дилера John Deere на території Сумської, Черкаської та Чернігівської областей.

підприємством стала презентація, яку проводили німецькі представники компанії John Deere. Як сказав її засновник Джон Дір, "Я ніколи не поставлю своє ім'я на продукті, в якому немає всього того кращого, що є в мене". Цим він хотів підкреслити високу якість техніки, яка розвивається в ногу з часом, відповідаючи потребам найвибагливіших споживачів. Всі бажаючі могли апробувати представлена техніку, перевірити власні навички з управління комбайнами, задати питання. Дуже цікавим виявилось спілкування з представниками John Deere — ТОВ "Юпітер 9 АГРОСЕРВІС", офіційного дилера John Deere на території Сумської, Черкаської та Чернігівської областей.

AutoTrac: комбайн сам здійснює управління, оператор піддається меншому навантаженню і може зосередитися на оптимізації результатів збору.

А настанок нас нагодували смачним домашнім обідом, який гостинно приготували члени сім'ї Мегей та кухарі їдалні господарства. Смакуючи, ми обмінювалися враженнями.

— Поїздка виявилася дуже корисною, — розповідає аспірантка Леся Сарахман. — Вона дала поштовх до розуміння нелегкого буття простого українського аграря та зацікавила молодь цією справою. А головне — ми ще раз переконалися, що українська земля — це край, що славиться родючими ґрунтами, працелюбними людьми, які вміють любити землю та вирощувати на ній гарні врожаї. Ці чинники сукупно з високоякісною технікою відкривають прекрасні перспективи для розвитку аграрного бізнесу.

О.Каліошико,
доцент кафедри фінансів і кредиту,
А.Петренко, студент

Родзинкою екскурсії стала демонстрація в дії жатки серії 600C, призначеної для збирання кукурудзи. Вразили бездоганне управління подачею матеріалів, скорочення втрат стержнів кукурудзяних початків, покращення обробітку залишків і, як наслідок, — висока загальна продуктивність. Також спровокає незабутнє враження система

Від редакції. Студенти та аспіранти висловлюють щиру подяку ініціаторам поїздки — керівнику підприємства О.В.Мегею, який гостинно запросив нас відвідати ПСП "Лідер", взявши на себе всі фінансові витрати на час перебування в господарстві, деканам — економічного факультету Т.Г.Камінській та факультету аграрного менеджменту І.В.Охріменку, без яких поїздка просто не відбулася б.

"Тиждень правових знань" пройшов уже вдруге

"Є щось сильніше, аніж військо, сильніше всього на світі — це ідея, час якої настав". Ці слова Віктора Юго цілком стосуються й ідеї "Тижня правових знань", адже правове виховання — один з напрямків загального процесу виховання, що містить у собі правову освіту, виховання поваги до норм права, формування активної позиції щодо протиправних і антигромадських дій. Часто люди не знають своїх прав, не вміють їх відстоювати. Разом з тим усвідомлення своїх прав та вміння ними користуватись є невід'ємною частиною якісного життя.

Тому метою, яку поставили перед собою організатори уже другого щорічного "Тижня правових знань" в НУБіП України, було створення належних умов для набуття студентами правових знань та нави-

факультету склали присяту студента НУБіП України, виставку-конкурс "Емблема юридичного факультету" (майбутні юристи створили оригінальні макети емблем улюблених факультетів), правову гру "Право на перемогу".

С.Голуб,
студентка 2-го курсу
юридичного факультету

ДОЗВІЛЛЯ

Тепло, що зігриває душі...

Щороку 30 вересня перекладачі всього світу відзначають своє професійне свято - Міжнародний день перекладача. Обрана Міжнародною федерацією перекладачів ще у далекому 1991 році дата не-випадкова: цього дня 420 року помер Іеронім, один з чотирьох латинських отців церкви, письменник, історик, перекладач.

Починаючи з 2004 року, свято проходить під певним девізом. Цього разу він звучав так: "Без мовних бар'єрів – єдиний світ". Отже, все наше факультетське свято, організоване кафедрою романо-германських мов і перекладу, і підпорядковувалося цьому лозунгу.

А почалося усе... з кульок. Простих повітряних кульок, які ми купили напередодні. А ще з великого ватману та фарб. І критичного огляду прибаної аудиторії.

Для того, аби зробити наше маленьке свято – День перекладача – незабутнім, усі курси філологів педагогічного факультету робили щось невеличке, але важливе. Хтось підбирає необхідні речі, хтось вигадував макіяж на стінгазету чи допомагав прикрасити приміщення, чи готувався до виступу. Тож спільними зусиллями ми змогли зробити понеділок – найтяжчий, як відомо, день тижня – не таким важким та сірим.

Чи бувало з вами таке, що ви рантом бачили звичні речі з іншого боку? Це завжди дивує і вражає, і стає світлице на душі. То ж і ми, прості глядачі, зуникалися, зачудовані таким незвичним виглядом простенької аудиторії – яскраві стінгазети на стінах та шафах, пра-пори висять, карти та різномарні кульки, незрозуміла, але дуже гарна та яскрава підвісна конструкція з книжок, стрічок, декоративних квітів і чогось ще – не розібрать. Сідаєш на ослінчик, який теж виглядає якось святково, і крутиш головою: милуєшся з того, що довкола. Приходять інші студенти, і вже не зрозуміти, чи то твої, чи то старшокурсники, бо, хай ти їх не знаєш, – усі вони щирі, добрі, посміхаються та жартують. Ось поміє рядів походжає Жанна Скопінська, мручащи очі та голосом професійного продавця закликаючи нас купувати лотерейні квиточки: може, пощастиТЬ? За комп'ютером примостишся хлопчина, чия спина здається дуже знайомою, та "хімічить" щось незрозуміле. Наспівують тихенько дівчата, тренуючись, нервово потирають руки ведучі.

І ось – починається! Останній вікторок продано, розмови припинились. Перші слова, теплі посмішки другокурсниць Оксани Овсяніюк та Юлії Дмитренко: саме вони вели концертну програму, що включала художні номери, які підготували студенти кафедри, вікторину на знання іноземних мов, конкурс на країнці літературний переклад англомовного тексту тощо.

Пісня, така гарна та звучна, лунає у виконанні Маргарити Каплі – симпатичної старшокурсниці, яка цього року закінчує бакалаврат. Іноді вона забуває слова, та це не страшно: щире зізнання у любові своєму курсу та всім студентам

зігриває серця. Напруження спадає – наче велика родина, ми всі сміємося над жартами, вболіваємо за своїх. З захопленням спостерігаємо за вікториною, у якій беруть участь Людмила Шалена, Аліна Мироненко, Ольга Довгань, Дарія Кравченко, Маргарита Капля, Наталія Юрченко. Немає відокремленості між студентами та викладачами – вони теж частина нас, теж підспівують, сміються, допомагають, щиро вболівають. І радісно стає, коли, вибачаючись, ти-хенько заходить заступник декана І.М. Бучак – він теж нам рідний, свій.

Хоча дихається вже важко, бо повно молоді набилося у невеличку кімнату, веселоши лише починаються. Визначивши переможця вікторини, ми починаємо нервувати, адже наш улюблений викладач О.В. Соловйова, яка і вигадала все це, з хитрою посмішкою оголошує про початок розіграшу призів лотереї: на кону такі величезні багатства, як екзамени! Хо ж відмовитьсь від можливості скласти іспит автматом?

Радісні вигуки черговий раз лунають аудиторією, і під оплески щасливцевь отримує заповітний сертифікат, але немає заздроців та похмурих облич – всі щиро радіють за щасливця, навіть коли він отримує заохочувальний приз – ручку чи олівець. Наша маленька родина перекладачів, нехай і майбутніх, – така зараз дружна, рідна, добра, що і не хочеться додому.

Виступають Валерія Андреенкова, Ілона Хачпанова, співає тріо з другого курсу – Ольга Довгань, Анастасія Лехновська, Олександра Хватова. Під керівництвом Ганні Ільченко третьокурсники постави-

Хто там найкрутіший "мафіозі"?

Прошив перший чемпіонат з інтелектуально-рольової гри "Мафія" серед першокурсників НУБіП України.

Організаторам знадобилося два тижні, аби зібрати найкращих гравців: ведучий і його команда проводили в кожному гуртожитку по дві і більше ігор. Всі вони були абсолютно різними, але незмінно цікавими. Таким чином відбрали 20 молодих людей, які і вийшли у півфінал, що складався з чотирьох ігор, на яких відбрали 10 кращих для фіналу.

Отож до фіналу потрапили такі жителі: пані Гредхен (О. Волошина, гуртожиток № 9), пані Тіна і пан Атлас (відповідно Х.Артиох та І.Охріменко, гуртожиток № 11), пан Тім (В.Домровський, гуртожиток № 6), пан Нікто (О.Аввакумов, гуртожиток № 2), пан Джек (Е.Іванюк, гуртожиток № 5), пан Дипломат (Д.Гончаренко, гуртожиток № 8), пан Апельсин (О. Ковальський, гуртожиток № 3), пан Бомбер мен і пан Дід Маус (Н.Жигальський, Д.Михайлук – гуртожиток № 7).

Часу для підготовки до наступного етапу, де на них чекав сюрприз, у новачків було обмаль. Особливо, якщо врахувати, що у фіналі вони сіли за стіл з найсильнішими гравцями нашого університету – паном Дядько Щастя (він же директор ННЦ культурно-виховної і соціальної роботи Д.КЧеркашин), паном Омета (відомим як заступник декана рибогосподарського факультету, лідер клубу мафія "SHARK" Р.В. Кононенко), пані Королевою Золота (голова студентської організації рибогосподарського факультету та заступник лідера клубу мафія "SHARK" Д.Разієва), паном Мужем (він же президент клубу мафії "МІСТО" О.В. Масліч), а також паном Психологом (учасник збірної КНУ університету Т.Чайка). У запеклій боротьбі визначилась п'ятірка кращих (пані Тіна і панове Атлас, Нікто, Джек та Дід Маус), яка і пройшла у суперфінал.

Новим жителям довелось взяти участь у смертельній битві, де карти мафії витягли найсильніші гравці, і показати високий клас у плані інтелекту. Мафія виходила вночі на половання і вбивала мирних жителів, а вдень відсиджувалась, спостерігаючи, як вони саджують один одного до в'язниці! Це був вищий пілотаж і гарний урок, тож і учасники, і їх групи підтримки були просто у захваті. Додали свого і атмосфера залу, оформленого у гангстерському стилі, та дотримання дрес-коду.

Ми вдячні адміністрації за підтримку цього молодого проекту та участь у ньому, організаторам – за затишний і прекрасний вечір, а всім учасникам – за їх ентузіазм. І пам'ятайте: поки місто спить, мафія виходить на половання, тож будьте пильні. Бажаючих навчиться викривати її чекаємо в Актив-центрі Студентської організації: клуб мафія "SHARK" – по вівторках о 19:00 год; клуб мафія "МІСТО" – щочетверга о 20:00 год.

Д. Газієва,

магістр другого року навчання рибогосподарського факультету

МІСТО МОС

За чистий Київ

Більше 70 студентів НУБіП України взяли участь у міському суботнику, організованому КО "Київзеленбуд". Було дуже приемно ще раз пересвідчитись, як багато у нас небайдужих. Цього разу кияни зібралися на прибирання лісу вздовж проспекту Гонгадзе. От і наші студенти, замість спати у вихідний, приїхали і взялися до справи. А щоб не було холодно, учасників акції організатори пригощали смачним чаєм, який розливали з величезного самовару. Після прибирання спеціалісти МНС ще й показали майстер-клас з пожежогасіння.

Ще один суботник – "Збережемо чисте довкілля Голосієво", який організувала Голосіївська райдержадміністрація – теж не обійшовся без наших. Більше 100 молодих людей під керівництвом директора ННЦ культурно-виховної і соціальної роботи Д.КЧеркашина вийшли попрацювати на прибирання території Голосіївського парку імені Максима Рильського, в якому ми так любимо відпочивати.

Н. Ярцева, Л. Карасевич,

кореспонденти інформаційного відділу ННЦ культурно-виховної і соціальної роботи

I. Гафріченкова,

студентка 4-го курсу

НАУКОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ

У нас під ногами золото, а ми дивимось у небо і заздримо Європі...

Закінчення. Поч. на стор. 5

ну вартість продукції, суспільну потребу у ній, можливість її пристосування до вимог конкретних споживачів, забезпечити її реалізацію.

Реальна споживча вартість результату творчої діяльності може виникнути лише з моменту доведення інформації про неї до суспільства, появи зацікавлених у практичному застосуванні цього результату, а також встановлення фактичного суспільного попиту на новий об'єкт творчості. Науковці керуються такими критеріями, як життєвий цикл виробу та економічна ефективність. Їх стратегія спрямована на перевершенння конкурентів створенням чогось нового, що у певній галузі господарства буде визнано унікальним. Науково-технічні розробки та нововведення є проміжним результатом науково-виробничого циклу і, в міру практичного застосування, перетворюються в науково-технічні інновації – кінцевий результат. З цього моменту і потрібно починати будувати суспільно-правові відносини, що передбачають надання у використання визначених майнових прав інтелектуальної власності зацікавленим особам па підставі цивільно-правового (ліцензійного) договору про надання дозволу (ліцензії) на використання часткового чи повного обсягу зазначеных прав суб'єктам господарювання.

У нашому університеті за 2012 рік і до жовтня 2013 року розроблено 199 технологій, 180 нових видів устаткування та машин, 72 речовини, створені хімічним шляхом. Проте жодної ліцензії укладено не було (!), хоча в останні десятиліття у світі виникили нові тенденції, сформувалися нові стосунки між вченими і суспільством. Раніше наука відповідала на запитання, як можна вирішити ту чи іншу проблему, а сьогодні суспільство вимагає, щоб вона передбачала проблеми, які виникнуть найближчим часом, і знаходила шляхи їх вирішення. Змінилася і мотивація: наука не тільки відповідає сформованому в суспільстві попиту, але й передбачає та прогнозує сферу попиту знань.

В цьому плані важливо згадати, що до винахідницької діяльності слід активно залучати студентів і аспірантів. В НУБіП України до цього ставляться серйозно: наші студенти у співавторстві з керівниками отримали 42 патенти, а це – 19% від їх загальної кількості. Саме вони, закінчивши університет, покликані донести необхідну суспільству інформацію. Адже багато підприємств планують досягти конкурентних переваг шляхом вдосконалення технологій виробництва, та у них виникає питання: де знайти інформацію про технології, які дозволяють підвищити ефективність ведення їх діяльності? Колеги, у нас же під ногами золото, а ми дивимось у небо і заздримо Європі, що гарно живе...

З давніх часів учені працюють над розробкою і удосконаленням принципів економічної політики, що дозволили б максимізувати ефективність економіки у ринковому секторі. До найважливіших з них належать прозорість, конкуренція та верховенство закону.

Пірат страшний не тільки в морі

З весни 2012 року США почали розслідування хронічного недотримання авторських прав в Україні. Це сталося після того, як наша держава очолила перелік найбільших "піратів" у світі – так званий "спісок 301" країн – порушників інтелектуальної власності. Для обізнаності студентства стосовно негативних наслідків, пов'язаних з плагіатом та піратством, патентний відділ НУБіП України разом з факультетом конструювання та дизайну машин і систем природокористування технічного ННІ взяли участь у "круглому столі" "Основні напрямки діяльності щодо захисту прав інтелектуальної власності", організованому Всесвітньою організацією інтелектуальної власності з Українським альянсом щодо боротьби з підробками і піратством, Українським національним комітетом Міжнародної торгової палати та Державною службою інтелектуальної власності. Нагадаю, що, згідно з законом, існує адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності:

за незаконне використання об'єкта права інтелектуальної власності; привласнення авторства на такий об'єкт; інше умисне порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності, що охороняється законом – штраф від 170 до 3400 грн. з конфіскацією незаконно виготовленої продукції та обладнання і матеріалів, призначених для її виготовлення (ст.51 КУП АП);

за незаконне використання винахіду, корисної моделі, промислового зразка, топографії інтегральної мікросхеми, сорту рослин, раціоналізаторської пропозиції, привласнення авторства на них; незаконне використання знака для товарів і послуг; фірмового найменування, кваліфікаційного назначення походження товару; незаконне відтворення, розповсюдження товарів науки, комп'ютерних програм і баз даних, їх незаконне тиражування та розповсюдження на інших носіях інформації – штраф 17-34 тисяч грн., з конфіскацією і знищеннем відповідної продукції та знарядь і матеріалів, які спеціально використовувалися для її виготовлення (ч.1 ст. 176 КК, ч.1 ст. 177 КК, ч.1 ст. 229 КК);

дії, зазначені вище, якщо вони вчинені службовою особою з використанням службового становища, або організованою групою, завдали матеріальної шкоди в особливо великому розмірі – штраф 17-25 тисяч грн., з позбавленням права обійтися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого, та з конфіскацією і знищеннем відповідної продукції та знарядь і матеріалів, які спеціально використовувалися для її виготовлення (ч.3 ст. 176 КК, ч.3 ст. 177 КК, ч.3 ст. 229 КК).

Конвеер технічних ідей

Свято винахідника і раціоналізатора об'єднує людей, головними рисами яких є талант і творчий підхід до своєї справи. В основі великих звершень є завжди найкращі ідеї і той, хто може дати кращу інтерпретацію і зробити їх матеріальною та доступною дійсністю. Саме завдяки сильним особистостям і можливості науково-технічний прогрес. Інтелектуали – це наше головне надбання, і університет пи-

шається винахідниками, які працюють в його стінах. Як пише поет, згадаймо їх поіменно: природничо-гуманітарний ННІ – Н.М. Антрапцева, Р.В. Лаврик, В.П. Легеза, В.І. Максін, В.А. Копілевич, Л.В. Войтенко; ННІ тваринництва та водних біоресурсів – І.І. Ібатулін, С.В. Павличенко, І.М. Курбатова; ННІ лісового і садово-паркового господарства – П.І. Лакида, О.О. Пінчевська, З.С. Сірко; ННІ рослинництва, екології і біотехнології – В.Т. Гонтар, С.М. Вигера, М.Д. Мельничук, М.Ф. Парій; Український ННІ якості біоресурсів та безпеки життя – Л.В. Баль-Прилипко, О.С. Віннов, С.Д. Мельничук; ННІ ветеринарної медицини та якості і безпеки продукції тваринництва – В.А. Грищенко, Д.А. Засекін, А.Й. Мазуркевич, Д.О. Мельничук; технічний ННІ – Л.Ф. Аніскевич, В.М. Булгаков, Д.Г. Войток, Г.А. Голуб, В.О. Дубровін, О.О. Котречко, С.С. Карабіньош, О.А. Марус, Ю.О. Ромасевич; ННІ енергетики і автоматики – В.В. Козирський, А.В. Петренко; Південний філіал НУБіП України "Кримський агротехнологічний університет" – Л.Ф. Бабицький, В.Ю. Москалевич, М.М. Макрушин, Ю.Б. Гербер, І.В. Соболевський, А.В. Степанов та інші.

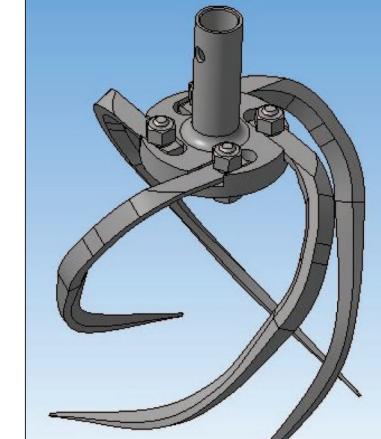
Всі іх здобутки, бодай навіть за рік, перелічити досить складно. Отож спробуємо розповісти хоча б про деякі розробки наших науковців-винахідників, які характеризують багатогранність інноваційної діяльності в університеті.

Пристрій для збирания чуфи. Чуфа, або земляний мигdal – горішки, які розміщені на кореневищі у кількості до 1000 штук. Збира-

ються спеціальним пристроєм (розробники О.М. Погорілець, М.Г. Липко, Д.Г. Войток), у процесі якого обчиування горішків проходить при м'якому "щадному" режимі, зменшуючи їх мікрошкодження. Використовують горішки для виготовлення кондитерських виробів, крохмалю, напоїв, як сировину для біопалива, а гічку – для виготовлення канату, паперу та ізоляційних матеріалів.

Культиватор садівника-годівника. Пристрій, розроблений

науковцями університету (О.О. Котречко, Д.Г. Войток, В.В. Іщенко, Я.М. Михайлович) – перший помічник для догляду за городом та садом. Легкий та надійний у використанні, він забезпечує покращення якості обробітку ґрунту, зменшуючи енерговитрати та матеріальні ресурси за рахунок заміни спрацьованих зубів.

Пристрій для видалення центральної частини пенька. Лісове господарство – важлива галузь національної економіки Ук-

раївлів роль грає саме ніж, який потрібний мисливців практично завжди. Він має дві основні функції – побутову і забезпечення власне полювання. В.Н. Больщаков, В.М. Тищенко, В.І. Курило та інші розробили модель мисливського ножа для використання його для метання (як дротика). Це дозволяє миттєво розкрити стабілізатор однією рукою, значно скоротити час та поліпшити якість метання.

На фоні досліджень на андронному колайдері (до яких, до речі, залучені і вчені нашого університету), може, це і дрібничка. Але мисливці в лісі потрібен не колайдер, а саме ніж.

Обробка жолудів дуба звичайного. З усіх природних ресурсів, що складають багатство нашої країни, ліс займає особливе місце. Це найдосконаліший, здатний до відтворення природний комплекс, який дає понад 20 тисяч видів цінної продукції, а посів жолудів є основним способом відновлення дубових лісів. Однак жолуді, що опадають, як правило, уражені різними захворюваннями і для селекції непридатні. Обробка жолудів дуба звичайного зумовлена необхідністю збереження їх корисних властивостей як посівного матеріалу. Раніше їх зберігали у траншеях або ямах, а наші колеги А.Ф. Гойчук і В.М. Білоус винайшли спосіб їх обробки та створили пристрій-решітку для його застосування. Жолуді обробляють бджолиним воском, що дає змогу зберегти насіннєвий матеріал протягом п'яти років.

Енергозберігаюча теплиця. В.О. Лазоренко пропонує енергозберігаючу теплицю, тепловий режим якої забезпечується поновлюваним джерелом сонячної енергії. Фотоелементи, знаходячись під впливом проміння, перетворюють його в електричний струм. Цікаво, як вона працює: у хмарні дні – поглинаючи інфрачервоне випромінювання, що проходить крізь хмару, та при зниженні температури до мінус 30 °C. Регулювання клімату, контроль поливу та мінерального живлення рослин здійснює комп'ютерна система контролю мікроклімату. За витратами коштів запропонованій винахід є альтернативним та дешевим джерелом енергії у промислових теплицях.

Добірку підготували співробітники відділу патентно-ліцензійної, винахідницької, та раціоналізаторської роботи – Л.Лук'янчук, начальник відділу, А.Паламар, Г.Пономаренко, Н.Малаховська

Інформація в тему

У 1922 р. канадські вчені Фредерік Бантінг та Чарльз Бест отримали у ході експериментів гормон підшлункової залози – інсулін, і цукровий діабет перестав бути фатальним захворюванням. На нашій планеті близько 130 млн. хворих на цукровий діабет.

Хеді Ламарр у 1941 році запатентувала секретний засіб зв'язку, який динамічно змінював частоту мовлення. З 1962 року цей винахід використовувався в американських торпедах, а сьогодні – в мобільному зв'язку та інтернеті – Wi-Fi.

На купальному костюмі встановлюють... сонячні батареї: можна провести цілий день на пляжі слухаючи улюблені пісні, не турбуючись, що акумулятор iPod може розрядитися. Ендрю Шайндер зробив ці бікіні фотоелектричними з панельною пільвою і з'єднанням USB.

У 1954 році в Великій Британії запатентовані дорожні знаки для сліпих, які потрібно розрізняти навпомаці. А трохи раніше в США були винайдені автомобільні клаксони для глухих, що викидають з себе початок ароматизованого повітря.

У Майкла Джексона є офіційний патент у Патентному Бюро США за спеціальний винахід на взуття, яке прикріплене до сцени, що дозволяє людині нахилитися далеко вперед і кинути виклик гравітації.

Не забули і про відчайдушних ледарів. Подарунок для них – електровиделка, що обертається і закручує навколо себе спагеті. Але є два "але": крім того, що ви, сидячи з нею за столом, виглядатимете кумедним, цей пристрій працює на багато повільніше за людську руку.

КОНТАКТИ

Малопольський бум науковців

"Творче мислення плюс запал у діяльності є головними джерелами економічної ефективності" – ці слова, що належать одному з провідних світових фахівців з управлінського консалтингу Томасу Дж. Пітерсу, стали епіграфом VIII міжнародної наукової конференції, що пройшла на базі Krakівського університету науки і технологій.

Вона об'єднала понад 150 науковців. З польських вишів вони представляли Ягеллонський, Варшавський, Шльонський, Krakівський університети, Вроцлавську та Krakівську політехніку, інститути Польської академії наук. Понад 30 відсотків учасників склали вчені з Латвії, Бельгії, Литви, Чехії, Азербайджану, Німеччини, Угорщини, Словаччини та Італії. Україну з-поміж інших вишів на цьому форумі представляв і наш університет – кафедрою автоматики та робототехнічних систем ім. акад. І. І. Мартиненка. Ми запропонували до розгляду результати власних наукових досліджень, що стосуються моделювання і прогнозування природних збурень на біотехнічний об'єкт, розробки інтелектуальної системи управління таким об'єктом. Кафедра проводить ці дослідження в рамках державної науково-дослідної тематики "Розробка теорії побудови систем управління агропромисловим виробництвом з біотехнічними об'єктами і особливостями природних збурень".

На пленарному засіданні були заслухані актуальні доповіді, що стосувалися створення бізнес-інкубаторів та наукових технологічних парків, міжнародних оцінок діяльності наукових працівників (зокрема індекс Хірша (H-індекс) та сумарний імпакт-фактор SIF – компанія Tomson Rойтерс).

"Зовнішні збурення та показники якості курсей-несучок у промисловому пташинку – прогнозування їхньої динаміки для ефективного управління та виробництва".

Цікавим виявився "круглий стіл" за участю партнерів технологічного

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

"Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття..."

Під таким гаслом у рамках заходів з вітанням 200-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка у Заліщицькому аграрному коледжі ім. Є.Храпливого пройшло свято квітів.

Барвиста гірлянда з чорнобривців, айстр, жоржини, калини, нагідок прикрасила центральний вхід навчального закладу. Студенти в національних костюмах дарували викладачам та працівникам емблеми з портретом Т.Г. Шевченка, постать якого є неопалимою купиною нашої культури. Тому краса природи і краса Шевченкового слова – невіддільні.

Активним учасником свята став кожен студент. У фойє навчального корпусу були розміщені різноманітні квіткові композиції, в яких знайшли відображення любові і шану до творчості великого генія, любові до професії, яку обрали, до рідного краю. Оригінальністю, влучністю, тематичністю дивували присутніх їх назви – "У вінок шани

Кобзареві", "Чернечу гору зеленить трава...", "До твоїх ніг схиляємось, Кобзарю", "Живуть, Тарасе любий, поміж нас і голос твій, і пензель твій, і слово...", "Фінансової незалежності та гідного життя в Україні", "Екологія життя – екологія світу", "Сперечались овочі на столі", "Фермер співає: Е-mail у відповідь", "Бухгалтерія – тріумф математики над розумом".

Журі оцінювало композиції в номінаціях: "Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття...", "Моя професія – моя гордість", "Фантазії рослинно-

парку AGH. Темою дискусії було застосування безконтактного інтерфейсу: стан впровадження та перспективи розвитку, зокрема, використання жестів, погляду і мозкових імпульсів для маніпуляції оточуючими предметами.

Ми мали нагоду зустрітися з колегами з факультету електротехніки, автоматики, інформатики та біомедичної інженерії – деканом Антоні Чешла і його заступником з напряму "Автоматика" Кшиштофом Опшенкевичем. Було обумовлено конкретні шляхи реалізації договору про співробітництво між НУБіП України і AGH на 2010-2015 роки, підписаного ректорами двох наших університетів у галузі енергетики і автоматики. До речі, пан Чешла візьме участь у міжнародній науковій конференції "Проблеми та перспективи розвитку енергетики, електротехнологій та автоматики в АПК", що буде проходити в НУБіП України.

З матеріально-технічною базою і науковими розробками цього факультету можна було ознайомитися під час надзвичайно цікавого заходу, який щорічно проводиться на теренах Малопольського воєводства, – Малопольської нічі науковців. Під час її проведення - від 6-ї вечора до опівночі - спостерігається справжній бум зацікавленості місцевих мешканців. На жаль, наукові демонстрації в лабораторії високих напруг в електроенергетиці "Буря в лабораторії" нам відвідати не вдалося: їх жива черга на 45-хвилинній презентації, здавалося була нескінченною...

В. Решетюк,
в. о. завідувача кафедри
автоматики та
робототехнічних систем
ім. акад. І. І. Мартиненка,
В. Щербатюк, асистент

...го розмаю", "За оригінальність задуму, творчий підхід, естетичність оформлення". Це традиційне свято ще раз підтвердило звичну істину: квіти – це символ краси, без них немислиме життя юдної української родини. Воно стало не тільки масовим заходом, але й справжнім дійством, яке сприяє естетичному вихованню студентів.

Л. Сопівник, В. Гойман,
викладачі коледжу

НАШІ ЮВІЛЯРИ

... І просто щаслива людина

Виповнилося 60 років відміннику освіти України, голові секції "Селекція і генетика" при Малій академії наук України, доценту кафедри селекції і генетики імені професора М.О. Зеленського В.Л. Жемойда.

Його життєве кредо говорить саме за себе: "Багато не зробиш, якщо будеш робити те, що роблять всі". Згідно з ним ювіляр і їшов по життю.

Закінчивши Іллінецький радгосп-технікум за спеціальністю "агрономія", пройшов армійський вишкіл. Потім було навчання на агрономічному факультеті Української сільськогосподарської академії, аспірантура. Захистивши кандидатську дисертацію, працював асистентом, доцентом, а в 2000-2010 рр. очолював кафедру селекції та насінництва (нині кафедра селекції і генетики) імені професора М.О. Зеленського.

Ювіляр все життя працює над проблемами селекції та насінництва кукурудзи, зернових культур. Він – керівник двох наукових тематик, автор та співавтор 7 гібридів кукурудзи, має 11 авторських свідоцтв на методи селекції. В.Л. Жемойда – розробник і співавтор галузевих стандартів України вищої освіти України, зокрема складових стандартів ОКХ та ОПП ОКР "спеціаліст" та "магістр" спеціальності "Селекція і генетика с.-г. культур", співавтор кількох підручників з насіннєзварства, селекції та насінництва.

За багаторічну самовіддану працю Віталія Леонідовича нагороджено знакою "За наукові досягнення" Міністерства освіти України, почесними грамотами Міністерства аграрної політики і продовольства України, університету.

В.Л. Жемойда разом із співробітниками Національного екологічно-натуралистичного центру став засновником Всеукраїнського конкурсу учнівської молоді "Юний селекціонер", який дає можливість талановитим сільським дітям здобувати в НУБіП України спеціальність "Селекція і генетика". І їх перед нинішніх студентів багато.

Художньою самодіяльністю агробіологічного факультету теж важко уявити собі без незмінного соліста чоловічого ансамблю та хору викладачів. Голос Віталія Леонідовича завжди хвилює серця глядачів та членів журі, що завжди забезпечує перемогу цим аматорським колективам. Чудовий волейболіст, він – член команди викладачів агробіологічного факультету.

А ще він дуже любить фотографувати, спиняти мить – і історії, і власно-життя.

З роси і води Вам, Віталію Леонідовичу!..

Н.Башкірова, О. Дупляк,
доценти кафедри селекції і генетики імені професора М.О. Зеленського

ОГОЛОШЕННЯ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення посад
науково-педагогічного персоналу

...засідівачів кафедр: педагогіки(1);

...професорів кафедр: біохімії тварин, якості і безпеки с.г. продукції (2), методики навчання та управління навчальними закладами (1), української, англійської та латинської мов ім. М.О. Драй-Хмари (1), декоративного садівництва та фітодизайну (1), ландшафтної архітектури та садово-паркового будівництва (1), лісівництва (1), державного управління (2), економіки підприємства (2), фінансів і кредиту(1);

...доцентів кафедр: процесів і обладнання переробки продукції АПК (1), технології м'ясних, рибних та морепродуктів (0,5), філософії (1), соціальної роботи і психотерапії (1), технології конструкційних матеріалів і матеріалознавства (1), нарисної геометрії, комп’ютерної графіки та дизайну (1), акушерства, гінекології та біотехнології відтворення тварин (1), анатомії тварин ім. акад. В.Г. Касьяненка (1), терапії і клінічної діагностики (1), паразитології та тропічної ветеринарії (1), технології програмування (1), державного управління (1), рослинництва (1), закритого ґрунту (1), фінансів і кредиту(3,5), обліку, аналізу та аудиту (1,0), економіки підприємства (3,75), біржової діяльності (1);

...старших викладачів кафедр: історії і політології (1), декоративного садівництва та фітодизайну (1), загальної зоології та іхтіології (1), фізичного виховання (1), технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика (1), економіки підприємства (2), біржової діяльності (1);

...асистентів кафедр: геодезії і картографії (1).

Умови конкурсу - загальні, за винятком: претенденти на всі посади, як правило, повинні мати науковий ступінь та вчене звання з відповідної спеціальності.

Всі претенденти на посади науково-педагогічних працівників повинні вільно володіти українською мовою та однією з іноземних мов (англійською, німецькою, французькою) і комп’ютерними технологіями.

Житлом університет не забезпечує.

Строк подання документів - два тижні з дня оголошення конкурсу.

Адреса: 03041, вул. Героїв Оборони, 15.

Оригінал-макет:
Видавничий центр НУБіП України,
Київ, вул Героїв Оборони, 15, кім. 117

тел.: (044) 527-80-49, 527-84-34
e-mail: za_sg_kadry@ukr.net

Номер віддруковано:
ТОВ "Вічний картридж"
Зам. №7244

Наклад — 1000 примірників.